

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. gruodžio d. Nr. 21RE- (AG-842/01-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės, Vytauto Kurpuveso ir Žydrūno Plytniko (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjo Inc „(duomenys neskelbtini)“ atstovei advokatei L. K.-D., atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros atstovams M. Č., S. D., R. V. ir R. J.. Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu išnagrino administracinį ginčą pagal Inc „(duomenys neskelbtini)“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas Inc „(duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir pareiškėjas) skundu Komisijos prašo panaikinti viešosios įstaigos Inovacijų agentūros (toliau – ir atsakovė, Agentūra) 2024-09-17 sprendimą „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-048-K-0003 atmetimą“ (registracijos Nr. R4-6359-(16.2.29 MR)-2024) (toliau – ir Sprendimas) ir įpareigoti Agentūrą pareiškėjos projekto įgyvendinimo planą (toliau – PĮP) su jo priedais įvertinti iš naujo.

Paaikšino, kad pareiškėjas ir jo partneris UAB „(duomenys neskelbtini)“ (toliau – Partneris) atsakydami į paskelbtą kvietimą, parengtą vadovaujantis 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-07 „Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą“ veiklos „Skatinti tiesioginių užsienio investicijų pritraukimą į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą“ poveiklės „Skatinti aukštos pridėtinės vertės tiesiogines užsienio investicijas: mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros vykdymą ir bendradarbiavimą bei technologijų perdavimą tarp didelių įmonių ir labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių technologijų ir inovacijų srityse (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ projektų finansavimo sąlygų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022-12-21 įsakymu Nr. 4-1193 (toliau – Aprašas), pateikė Agentūrai PĮP, Verslo planą ir kitus susijusius dokumentus, 2024-07-24 papildomai pateikė informaciją, atsakydama į Agentūros 2024-07-11 raštą.

Sprendime nurodyta, kad pareiškėjo paraiška neatitinka Aprašo 2.1 papunkčio, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-22 įsakymu Nr. 1K-237 (toliau – Taisyklės), 47.1 papunkčio ir Taisyklių 2 priedo 1.1, 1.2, 2.1 ir 2.2 papunkčių reikalavimų. Pareiškėjo PĮP buvo atmestas, nes neva neatitinka Frascati vadove 2015: Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros duomenų rinkimo bei teikimo rekomendacijos (toliau – Frascati vadovas) 2.13 papunktyje nustatytų kriterijų, o tiksliau dviejų (nauja (originali) ir kūrybiška) iš penkių kriterijų, kurie apibūdina mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą (toliau – MTEP), teigiant jog: veikla nėra siekiama naujų sprendinių (naujumo); veikla nėra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (kūrybiška).

Atliktas vertinimas neatitinka ekspertinei veiklai taikomų reikalavimų, Agentūros Sprendimas nepagrindžia, kad pareiškėjo PĮP priedo Verslo plano vertinimui buvo pasitelktas kompetentingas, nešališkas ekspertas. Projektas tarpdisciplininis, todėl turėjo būti sudaroma ekspertų grupė. Pareiškėjas neturi duomenų, ar tenkinami Agentūros pasitelktam ekspertui teisės aktuose įtvirtinti

reikalavimai: tinkama kompetencija, nešališkumas, nepriekaištinga reputacija. Pagal Ekspertinio vertinimo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Inovacijų agentūros direktoriaus 2023-01-30 įsakymu Nr. R1-021(15.1.8E) (toliau – Ekspertinio vertinimo aprašas), 14 punkto nuostatas ekspertams, vertinantiems projektų įgyvendinimo planus MTEP srityje, yra keliami dar griežtesni reikalavimai. Pareiškėjui nėra žinoma, ar Agentūra, atsižvelgdama į projekto sudėtingumą, prašomo finansavimo sumą, pobūdį, specialiųjų žinių ir kompetencijų poreikį, siekdama užtikrinti, tinkamą paraiškos vertinimo procedūrą pasitelkė tinkamą kiekį ekspertų (Ekspertinio vertinimo aprašo 22 punktas).

Pareiškėjo Verslo plane nurodyta projekto tyrimo kryptis yra tarpdisciplininė: T007 Informatikos inžinerija ir N009 Informatika. Informatika ir informatikos inžinerija nėra tapatu, tai pagrindžia Mokslo kryptių klasifikatorius, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2019-02-06 įsakymu Nr. V-93. Informatika yra priskiriama prie gamtos mokslų, o informatikos inžinerija - prie technologinių mokslų, todėl turėjo būti sudaroma ekspertų grupė. Tik Agentūrai pasitelkus nepriklausomus ekspertus pagal srities kryptį, kurioje buvo teikta paraiška, būtų užtikrinta objektyvi ir nešališka PĮP vertinimo procedūra, eliminuojant bet kokias abejones dėl pasitelkto eksperto kompetencijos. Agentūra šios pareigos neatliko. Iš Sprendimo turinio nėra aišku, kokį ekspertą pasitelkė Agentūra, ar jo išsilavinimas ir darbo patirtis atitinka teisės aktuose numatytus reikalavimus, nei kiek ekspertų buvo pasitelkta.

Pareiškėjo teigimu, Agentūra netinkamai taiko Frascati vadovą, nustatydamą MTEP veiklos naujumą. Agentūros Sprendimo motyvuose turėjo būti atsižvelgiama į pareiškėjo kuriamo produkto technologinės parengties lygį (toliau – ir TPL); paraiškos vertinimo metu nebuvo atsižvelgta į dalį Verslo plano dalių.

Sprendime teigiama, kad pareiškėjo Verslo plano 5.2. punkte pateikta konkurentų analizė įrodo, jog siekiamas sukurti produktas bus labai artimas šiems konkurentams ir neturės išskirtinių savybių. Tačiau paraiškoje išskiriamos konkrečios technologijos, kurios bus sukurtos šio projekto metu: a) automatizuotas RFQ procesas panaudojant didžiuosius duomenis ir LLM; automatizavimas leidžia sutaupyti laiko ir resursų, kurie anksčiau buvo skirti rankiniams procesams, ir išvengti žmogiškųjų klaidų; b) paklausos prognozavimas panaudojant integraciją su realaus laiko duomenimis ir atviro bei uždaro tipo duomenų bazėmis; skirtingų duomenų bazių integracija, įskaitant avialinijų duomenis, leidžia centralizuoti pirkimo užklausas ir tiksliai apibrėžti unikalių užklausų kiekį; naudojant realiojo laiko duomenis ir prognozavimo algoritmus, sistema gali tiksliai prognozuoti dalių paklausą ir pasiūlą, kas yra nauja pasaulio mastu; c) duomenų filtravimo sprendimas siekiant duomenis paruošti naudojimui ir analizei; d) pokalbių robotas, kuris gali pateikti personalizuotas išvalgas apie antrinės rinkos lėktuvų dalių tendencijas, paklausą.

Šie aspektai rodo, kad planuojama kurti technologija ne tik atitinka, bet ir viršija esamus rinkos standartus, siūlydama inovatyvius sprendimus, kurie gali iš esmės pakeisti aviacijos dalių rinką. Nepaisant to, kad daliniai sprendimai yra (kaip nurodoma konkurentų analizėje), tačiau juose naudojamos technologijos nėra viešos, pavyzdžiui, kaip vertintojo nurodomos Skysselect, Locatory, Quantum Control, ILS, PartsBase, Aeroxchange ar dalinį funkcionalumą turinčios SAP Arriba, Appian platformos pritaikymas aviacijos sektoriuje nebūtų vienareikšmis ir būtų reikalinga išspręsti mokslines/technologines problemas, ir sukurti naujas žinias, nurodomas paraiškos 4.5. punkte. Taip pat Sprendime nurodyta, kad pareiškėjo siūloma koncepcija nėra nauja, kadangi panašių produktų jau yra, tačiau šiuo projektu ir nėra siekiama sukurti naują koncepciją, kas atitiktų TPL2 („žinių taikymo koncepcijos formulavimas“), o didesnės integracijos sistemą, atitinkančią TPL4 („maketo modelio kūrimas ir testavimas“) projekto pradžioje ir TPL9 („Sukurto naujo produkto įvertinimas“) projekto pabaigoje. Taip pat verslo plano 5.2. skyriaus lentelėje Nr. 23 pateiktas siūlomo sukurti AJS produkto palyginimas su konkurentais ir išskirti jo pranašumai, į kuriuos vertinimo metu neatsižvelgta. Vertintojas neatsižvelgė į Frascati vadovo 2.70 ir 2.73 papunkčius, neuždavė papildomų klausimų, susijusių su konkurencine aplinka, siekdamas sužinoti, kokius naujumų aspektus išvelgia pareiškėjas, rinkoje veikiantis virš 20 metų.

Sprendime teigiama, kad „remiantis moksliniais tyrimais ir esama moksline literatūra, prognozuojamosios techninės priežiūros koncepcija aviacijos pramonėje, ypač susijusi su atsarginių dalių ir medžiagų tiekimo optimizavimu, yra gerai išvystyta ir plačiai taikoma. Literatūroje

pateikiama daug mokslinių tyrimų, kur nagrinėjamos tiekimo grandinės strategijos ir metodai, o tai tik įrodo, kad tai nėra nauja mokslinė problema“. Vertinime pateikiamas ilgas sąrašas mokslinės literatūros, kurioje nagrinėjama prognozuojamos techninės priežiūros koncepcija. Tačiau, peržvelgus pateiktus mokslinius tyrimus, akivaizdu, kad nuspėjamosios priežiūros metodai nėra iki galo išvystyti ir kad yra vietos šių metodų tobulinimui. Nėra aišku, kodėl vertintojas teigia, kad „pareiškėjo nurodytos mokslinės ir (arba) technologinės problemos moksliniu požiūriu nėra naujos ir nelaikytinos mokslinėmis problemomis“, kai mokslinėse publikacijose ar net apžvalginuose straipsniuose nurodoma, kad nuspėjamasis mokymasis yra aktuali mokslinė problema, kuriai spręsti reikalingi nauji duomenys, naujų metodų tyrimai, nauji duomenų rinkiniai ir kt., kas ir bus planuojama tirti projekto vykdymo metu.

Sprendime netinkamai iš konteksto paimtos mokslinės problemos atmetamos kaip netinkamos. Vertinant bendrą projekto kontekstą, sudėtingumą, sukuriamų žinių kiekį, mokslinėje literatūroje pateikiamą problematiką, projektas didžiąja dalimi vertinamas kaip MTEP, kadangi vykdant projekto veiklas ir sukūrus atskiras sistemas, ir jas tiriant su integruotomis duomenų bazėmis, yra tikimybė gauti neigiamą rezultatą (neapibrėžtumas).

Beveik visos Sprendime esančios atmetimo priežastys, susijusios su naujumo aspektais, yra pateikiamos su požiūriu, jog mokslinėje literatūroje tokios pat ar panašios problemos ir metodai jau nagrinėjami. Nėra aišku, kodėl pareiškėjui TPL4 ir aukštesniame lygmenyje taikant naujausioje mokslinėje literatūroje nagrinėjamus metodus ir atsižvelgiant į jų problematiką (kuri pateikiama toje pačioje mokslinėje literatūroje) vertintojo požiūriu negali turėti naujumo elemento (vertinimo dokumente daugiausiai pateikiami 2020-2024 metų moksliniai straipsniai). Priešingu atveju padaryti pažangos aukštesniame nei TPL2 lygmenyje nebūtų įmanoma, nes daugelis metodų yra vienu ar kitu požiūriu jau išnagrinėti mokslinėse publikacijose.

Agentūros Sprendimas grindžiamas argumentais, kad rinkoje jau yra panašių produktų - vertinama, kad tai nėra nauja ir originali koncepcija, nes rinkoje jau esama sistemų (pvz. SkySelect), kurios naudoja dirbtinį intelektą būtent aviacijos detalių pirkimams ir veikia savitarnos principu ir, kaip nurodo gamintojas, teikia visapusišką aprūpinimo, viešųjų pirkimų ir užsakymų stebėjimo paslaugą. Panašiu principu veikia ir kita aviacijos detalių platforma Locatory. Sprendime teigiama, kad Verslo plane nurodytos pagrindinės platformos funkcijos taip pat nėra naujos ir originalios.

Dėl lyginimo su konkurentais: AJS produkto vienas iš pagrindinių modulių yra galimybė numatyti ateities poreikį lėktuvų komponentams. Kadangi komponentų kainos stipriai priklauso nuo detalių paklausos ir pasiūlos, AJS produkte būtų remiamasi sprendimais, gaunamais iš uždarų ir atvirų informacijos šaltinių, pavyzdžiui, flightradar24.com, naujienų portalų, kuriuose skelbiami naujų lėktuvų įsigijimo sandoriai, tam tikrų lėktuvų modelių skrydžių dažniai, skrydžių trukmės ir pan. Projekto metu būtų sprendžiami neapibrėžtumai, susiję su duomenų patikimumu, duomenų išvalymui ir paruošimui naudojimui taip, kad būtų užtikrintas algoritmo veikimas. Duomenų modelio problematika nagrinėjama ir anksčiau pateiktoje mokslinėje literatūroje. Šis modelis užtikrintų proaktyvų požiūrį, numatydamas, kada ir kur padidės komponentų paklausa, remiantis išsamia skrydžių veikla ir naujų lėktuvų įsigijimu. Tuo tarpu Aerochange daugiausia fokusuojasi aviacijos antrinės rinkos paslaugoms, atsarginių dalių prekybai ir tiekimo grandinės optimizavimui. Jie daugiausia padeda oro linijoms ir techninės priežiūros, remonto ir kapitalinio remonto organizacijoms (MRO) efektyviai valdyti komponentų prieinamumą ir pirkimą, tačiau jos pagrindinis modelis neakcentuoja komponentų paklausos prognozuojamosios analizės, pagrįstos skrydžių eksploataciniais duomenimis. Aerochange gali pasiūlyti kai kurias duomenimis pagrįstas paslaugas atsargų optimizavimui ar pagrindinėms paklausos prognozėms, tačiau jos yra reaktyvios, t. y. grindžiamos istoriniais suvartojimo duomenimis arba dabartiniais atsargų lygiais, o ne prognozuojamais, eksploataciniais duomenimis pagrįstais paklausos modeliais. Šiuo aspektu Agentūros aiškinimas neatitinka nei Frascati vadovo, nei jo taikymo rekomendacijų, kurias rengia VšĮ Lietuvos inovacijų centras (toliau – LIC). Vien panašių produktų egzistavimas rinkoje dar savaime nereiškia, kad pareiškėjo vykdoma veikla nebus MTEP.

LIC 2024-09-12 raštu Nr. 2SD-13 „Dėl Frascati vadovo taikymo“ yra pateikusi Frascati taikymo rekomendacijas, kas tik dar kartą patvirtina, kad Agentūra pareiškėjo atžvilgiu netinkamai aiškina ir taiko Frascati vadovą. Vien panašaus produkto egzistavimas ar bandymas jį sukurti dar

neriškia, kad vykdoma veikla nėra MTEP ir neatitinka naujumo kriterijų: „Rinkoje panašių produktų egzistavimas negali būti išankstinė sąlyga, kad tokių panašių produktų sukūrimui reikalinga veikla bus automatiškai laikoma ne MTEP, taip pat neatitinkanti naujumo kriterijaus pagal Frascati vadovą. MTEP veiklų naujumas pagrindžiamas teigiamu atsakymu į klausimą: ar norint sukurti atitinkamą produktą esama (buvo) mokslinių ir (arba) technologinių problemų, kurioms spręsti žinios nėra (nebuvo) viešai prieinamos, ir (arba) dar netaikytos atitinkamame pramonės ir (arba) paslaugų sektoriuje, kurioms spręsti reikalingas projektas?“. Jeigu ir egzistuoja panašūs produktai, bet tos žinios nėra prieinamos viešai, pareiškėjas pats gali pats sukurti tas žinias. LIC išaiškino, kad „Plėtojant MTEP naujumas vertinamas tik vadovaujantis nuostata, kad problemos sprendimui žinių nėra arba jos nėra prieinamos. Jei kas nors žino ir taiko atitinkamas žinias, bet niekam kitam neperduota tų žinių, tai laikoma, kad kitas subjektas gali bandyti pats sukurti tas ar panašias žinias ir tai bus laikoma pakankamu naujumu.“

Tuo atveju, jeigu Agentūra nori atmesti pareiškėjo PĮP dėl to, kad jau yra sukurtos tokios naujos žinios, ji turi nurodyti viešai prieinamus tyrimus ir jų rezultatus. Sprendime Agentūra niekaip neįrodo ir nepagrindžia, kad tokie tyrimai ir rezultatai yra viešai prieinami. Taigi Sprendimo argumentai, kad rinkoje yra panašūs produktai, dar nereiškia, kad visos produktui sukurti reikalingos žinios egzistuoja, yra prieinamos, panašių produktų egzistavimas rinkoje negali būti išankstinė sąlyga, kad tokių panašių produktų sukūrimui reikalinga veikla bus automatiškai laikoma neatitinkanti naujumo kriterijaus pagal Frascati vadovą.

Dėl Frascati vadovo taikymo nustatant MTEP veiklos kūrybiškumą – pareiškėjo PĮP priede Verslo plane numatyta veikla yra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (yra kūrybiška). Agentūra netinkamai taikė Frascati vadovą, vertindama kūrybiškumą. Pagal Frascati vadovą kūrybiška veikla reiškia ne tik situaciją, kai siūlomas niekuomet nesukurtas produktas, bet ir tais atvejais, kai turimos žinios tobulinamos, siekiant pažangos.

Atsižvelgiant į tai, kad mokslinėje literatūroje pateikti metodai neatsako į klausimą, kaip juos konkrečiai pritaikyti pareiškėjo planuojamame produkte ir juos taikant susiduriama su problemomis. Nagrinėjamu atveju, norint sukurti sprendimą, neužtenka tik apjungti jau egzistuojančius modulius siekiamam funkcionalumui gauti. Atsižvelgus į mokslinių publikacijų medžiagą, akivaizdu, kad nors ir žinomi metodai, naudojant juos su naujais duomenimis, kelia problemas, kurias reikia spręsti. Verslo plane pateiktoje analizėje originalumas išskiriamas tuo aspektu, kad šio projekto metu bus pasitelkiami papildomi duomenų rinkiniai, kurie projekto veiklų požiūriu suteikia naują kryptį ir neapibrėžtumą: nėra žinoma, kaip nauji duomenų rinkiniai padės sukurti unikalų kliento profilį, kiek pagerins pasiūlymų pritaikymą klientams.

LIC parengtose Frascati taikymo metodinėse rekomendacijose nurodoma, kad MTEP veiklų kūrybiškumą indikuoja (i) MTEP personalo ir (ii) taikomų tyrimų metodų simbiozė. Frascati vadovo 2.17 punkte nustatyta, kad „MTEP projekto tikslas turi būti naujos koncepcijos ar idėjos, tobulinančios esamas žinias. Remiantis šiuo kriterijumi, MTEP veikla neapima įprastų produktų ar procesų pakeitimų, todėl žmogiškasis indėlis yra neatsiejamas nuo kūrybiškumo vykdant MTEP veiklas. Dėl šios priežasties MTEP projektuose būtinas tyrėjų dalyvavimas“. Tuo tarpu vertinant PĮP priede Verslo plane aptartas MTEP veiklas tyrėjų personalas apskritai nebuvo vertintas, tokių argumentų Sprendime nėra, metodai ir hipotezės įvertintos netinkamai.

Agentūra, priimdama Sprendimą, netinkamai taikė Frascati vadovą, nes MTEP personalas apskritai nebuvo vertintas. Negalima vertinti taikomų tyrimo metodų atsietai nuo MTEP personalo, nes abu šie aspektai turi būti vertinami kartu, kas nebuvo padaryta. Agentūrai tokių motyvų nepateikus, Sprendimas negali būti laikomas motyvuotu Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalies 6 punkto prasme. Netinkamas Frascati vadovo taikymas nulėmė, kad PĮP buvo atmestas. Sprendimas yra neteisėtas ir turėtų būti panaikintas (1 t., b. l. 190-200).

Pareiškėjo atstovė advokatė L. K.-D., atskirdama į atsakovės atsiliepimą, pateikė papildomus paaiškinimus. Nurodė, kad pagal LIC išaiškinimą, panašių produktų egzistavimas nėra pagrindas laikyti, kad pareiškėjo vykdoma veikla nėra MTEP ir neatitinka naujumo kriterijaus pagal Frascati vadovą. Vien panašių produktų egzistavimas rinkoje dar savaime nereiškia, kad pareiškėjo vykdoma veikla nebus MTEP. Tai, kad Agentūra netinkamai aiškina ir taiko Frascati vadovą patvirtina ne tik

LIC aiškinimas, bet ir Agentūros visai neseniai paskelbtos Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros išlaidų apskaitos vedimas ir MTEP projektų dokumentavimas rekomendacijos (toliau - Rekomendacijos), kurias parengė tas pats LIC.

Nors pareiškėjas PĮP priede Verslo plane 3.1 punkte pateikė numatomo sukurti naujo ar iš esmės patobulinto produkto aprašymą, kuriame nurodė, kad rinkoje nėra tokio išvystyto produkto, produktu siekiama pažangos, Agentūra kuriamo produkto tikslų tinkamai nevertino. Susipažinus su Sprendimo turiniu, galima daryti išvadą, kad būtent dėl to, kad rinkoje yra panašių produktų Agentūra pareiškėjo PĮP priedą Verslo planą atmetė. Pareiškėjas pagrindė, kad egzistuoja mokslinės ir technologinės problemos. Jų sprendimo būdai nėra viešai prieinami. Kaip LIC paaiškino papildomu raštu, pareiškėjas gali bandyti pats šias problemas spręsti, kurti naujas žinias ir tai bus laikoma pakankamu naujumu. Problemų mastas Agentūros sprendime nevertintas.

Rekomendacijoje pateikiami personalo identifikavimo požymiai nesutampa su Agentūros sprendimo motyvais. Agentūra visiškai netinkamai vertina PĮP priedo Verslo plano tyrėjų ir MTEP vadovų kompetenciją, kaip nepakankamą ir dėl to nepagrįstai atmeta PĮP priedą Verslo planą.

Be to, Agentūros pasitelkti ekspertai atsakydami į 4 klausimą „Ar pareiškėjas teisingai nurodo visų ketinamų projekte sukurti produktų naujumo lygius?“, pateikė skirtingas išvadas: vienas ekspertas nurodė, kad inovacija bus nauja ją sukūrusiam subjektui, kitas ekspertas pažymėjo, kad kuriama inovacija bus nauja rinkoje. Kadangi Agentūros pasitelktų ekspertų nuomonės išsiskyrė, Agentūra turėjo pasitelkti trečią ekspertą.

Pareiškėja į bylą nurodo pateikianti nešališko eksperto išvadą, kurioje ekspertas patvirtina, kad pareiškėjo PĮP priedas Verslo planas atitinka Frascati vadove numatytus kriterijus bei rekomenduoja PĮP priedą Verslo planą pervertinti ir vertinti teigiamai (3 t., b. l. 57-62).

Atsakovė Agentūra nesutinka su pareiškėjo skundu, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepime dėsto faktines aplinkybes, teisinį reglamentavimą bei, pasisakydama dėl pasitelktų ekspertų kompetencijos ir nešališkumo bei ekspertų grupės, nurodo, kad Agentūra PĮP įvertino vadovaudamasi teisės aktais, detalizuojančiais PĮP vertinimo procesą bei įsigilindama į pareiškėjo su PĮP ir vėliau pateiktus dokumentus ir priėmė motyvuotą sprendimą atmesti PĮP, kaip neatitinkantį 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-07 „Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą“ veiklos „Skatinti tiesioginių užsienio investicijų pritraukimą į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą“ poveiklės „Skatinti aukštos pridėtinės vertės tiesiogines užsienio investicijas: mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros vykdymą ir bendradarbiavimą bei technologijų perdavimą tarp didelių įmonių ir labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių technologijų ir inovacijų srityse (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ projektų finansavimo sąlygų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2024-01-18 įstatymu Nr. 4-22 (17 priedas; toliau – PFSA) 2.1 papunkčio, Taisyklių 2 priedo 2.1 ir 2.2 papunkčių ir, atitinkamai, 1.1 ir 1.2 papunkčiuose nustatytų bendrųjų reikalavimų projektams.

Atsakant į pareiškėjo argumentus dėl vertinimui pasitelkto eksperto pažymi, jog PĮP vertino du ekspertai, kurie turi reikiamą išsilavinimą ir patirtį. Agentūros įsitikinimu, su PĮP ir vėliau pareiškėjo pateikta informacija buvo įvertinta tinkamai ir objektyviai, nustatant ir argumentais pagrindžiant, kad pareiškėjo projekte suplanuota vykdyti veikla neatitinka MTEP veiklai keliamų reikalavimų pagal Frascati vadovą (naujumo ir kūrybiškumo). Pareiškėjas skunde dėsto argumentus, kurie nėra pagrįsti faktais dėl ekspertų kvalifikacijos ir kurie nepaneigia Agentūros ekspertinio vertinimo metu padarytų bei Sprendime išdėstytų išvadų. Dėl ekspertų tapatybės atskleidimo Sprendime Agentūra laiko, jog teisines pasekmes sukelia būtent konkretūs Agentūros sprendimai pareiškėjų ir projektų vykdytojų atžvilgiu. Sprendimą priima Agentūra, remdamasi eksperto išvada. Atsižvelgiant į tai, Agentūra visiems pareiškėjams siunčia būtent Agentūros priimtus sprendimus, kuriuose be kita ko atsispindi ir ekspertinėse išvadose išdėstyti motyvai ir argumentai, todėl eksperto kompetencijos atskleidimas pareiškėjui nesukelia jokių teisinių pasekmių.

Visiems Agentūros pasitelkiamiems ekspertams yra nustatyti griežti kvalifikacijos ir kt. reikalavimai. Agentūros vertintojai atlieka PĮP vertinimą laikydamiesi Taisyklių 5 punkte įtvirtintų principų, t. y. lygiateisiškumo, nešališkumo ir skaidrumo, profesionalumo ir efektyvumo,

konfidencialumo. Projektas buvo vertinamas visapusiškai, ne tik informatikos inžinerijos kryptyje, bet ir šiam projektui nemažiau svarbioje informatikos kryptyje. Vertinimą atliko aukštos kompetencijos ekspertai, kurie turi ilgametę darbo patirtį informatikos ir informatikos inžinerijos vystymo kryptyje, bet ir jų taikymo įvairiose srityse. Vadovaujantis Ekspertinio vertinimo aprašo 22 punktu sudėtingiems klausimams ir (arba) klausimams, kurie reikalauja skirtingų sričių ekspertinių žinių, gali būti organizuojama/sudaroma ekspertų grupė. Pareiškėjo projekto atžvilgiu Agentūra tokio poreikio nematė, kadangi vertinimo metu pagal projekto tematiką ir pobūdį laikė, jog dviejų pasitelkiamų ekspertų kvalifikacija ir patirtis yra pakankama pagal projekto tematiką. Pareiškėjas ir skunde nepateikė konkrečių argumentų, kurie paneigtų Agentūros atliktų ekspertinių vertinimų metu padarytas išvadas.

Dėl MTEP veiklos naujumo ir kūrybiškumo nustatymo pagal Frascati vadovą. Atsakydama į pareiškėjo skundo teiginį, jog Agentūros Sprendimo motyvuose turėjo būti atsižvelgiama į pareiškėjo kuriamo produkto TPL lygį, paaiškina, kad Agentūra nustato, ar projekto veiklos turi visus būtinus MTEP veiklos požymius, nustatytus Frascati vadove, tik tada yra vertinamas projekto įgyvendinimo metu sukurtų produktų ir (arba) technologijų komercinimo potencialas (PFSA 9 punktas), t. y. vertinami prioritetiniai projektų atrankos kriterijai, už kuriuos projektas gauna atitinkamą įvertinimą balais už pasiektus ir planuojamus pasiekti TPL. Sutinka, jog TPL (MTEP etapų) samprata yra svarbi, tačiau vien technologinės parengties lygio nurodymas nėra pakankamas pagrindas pripažinti veiklą kaip MTEP. Agentūra vertinimo metu privalėjo įsitikinti, kad planuojamos veiklos atitinka visus penkis MTEP kriterijus pagal Frascati vadovą, o ne tik ar atitinka tam tikrą deklaruojamą TPL lygį. Vertinimo metu buvo nustatyta, kad nei PĮP, nei Verslo plane nėra pagrįsta, kad 2–3 TPL etapo rezultatai (PĮP ir verslo plane buvo deklaruojama, kad šie etapai jau pasiekti) buvo dokumentuojami, nėra pagrįsta, kad jais galėtų pasinaudoti kiti verslo sektoriuje dirbantys tyrėjai. Agentūra 2024-06-19 paklausime (13 punktas) ir 2024-07-11 paklausime (7 punktas) pakartotinai prašė detalizuoti pasiektų etapų (TPL) rezultatus. Pareiškėjas 2024-06-28 ir 2024-07-24 atsakymuose dėl PĮP dokumentacijoje deklaruojamo pasiekto TPL pateikė tik deklaratyvaus pobūdžio informaciją ir nepagrindė, kad yra pasiekęs 2-3 TPL, t. y. kad suformuluota žinių taikymo, kitaip – produkto sukūrimo, koncepcija (TPL 2 etapo rezultatas); nustatyti esminiai parametrai produktui kurti, įrodytas koncepcijos įgyvendinamumas (TPL 3 etapo rezultatas). Verslo plane ir pareiškėjo atsakymuose nėra pagrįsta, kad yra pasiektas 3 TPL etapas, todėl nėra pagrįsta, kad yra prasminga vykdyti 4 TPL etapą (ir atitinkamai 5–9 TPL etapus), kol nėra nustatyti esminiai parametrai produktui kurti, tikslios ir konkrečios išmatuojamos charakteristikos, įrodytas koncepcijos įgyvendinamumas.

Skunde pareiškėjas teigia, kad pagal Frascati vadovą MTEP yra sisteminga kūrybinė veikla, skirta naujoms žinioms gauti (kurti) ir (arba) esamoms žinioms panaudoti naujiems produktams, procesams ar sistemoms kurti. Tačiau tai yra bendro pobūdžio teiginys ir neatspindi visų Frascati vadove nustatytų reikalavimų MTEP veikloms. Frascati vadovas neapsiriboja vien tik bendru apibrėžimu, bet taip pat pateikia išsamius kriterijus ir nuostatas, kuriais remiantis nustatoma, ar konkrečios veiklos gali būti priskirtos MTEP. Selektyvus Frascati vadovo traktavimas ir interpretavimas nėra priimtinas, nustatant ar projekto veiklos atitinka MTEP kriterijus.

Agentūra cituoja Frascati vadovo 1.33, 2.30, 2.32 ir 2.34 papunkčius bei nurodo, kad pareiškėjo verslo plane aprašytos veiklos neatitiko pagrindinių MTEP veiklos kriterijų, t. y.: 1) naujumo: nei verslo plane, nei pareiškėjo atsakymuose nėra pagrįsta, kad planuojama veikla/veiklos padės sukurti naujų žinių arba prisidės prie esminių žinomų technologijų tobulinimo. Frascati vadovo 2.22 punktas aiškiai apibrėžia, kad „bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)“. Remiantis Frascati vadovo 2.113 punktu „Siūlomų inžinerinių projektų tyrimai, naudojant esamas metodikas papildomai informacijai gauti prieš priimant sprendimą dėl jo įgyvendinimo, nelaikomi MTEP“; 2) kūrybiškumo: remiantis Frascati vadovo 2.6 punktu, „MTEP veikla visada siekiama naujų sprendinių, pagrįstų originaliomis koncepcijomis (ir jų interpretacijomis) arba hipotezėmis“, o MTEP projekto tikslas (Frascati vadovo 2.17 punktas) „turi būti naujos koncepcijos ar idėjos, tobulinančios esamas žinias“. Hipotezė turi būti pagrįsta faktais, patirtimi ar kitais šaltiniais. Iš Verslo plane ir pareiškėjo atsakymuose pateiktos informacijos negalima identifikuoti originalios, neakivaizdžios hipotezės,

leidžiančios išspręsti mokslinės-technologinės problemos, kuri bus tikrinama projekto metu. Visi argumentai pareiškėjui buvo išdėstyti Sprendime.

Skunde pareiškėjas nurodo, kad projekte bus sukurtos konkrečios technologijos, tačiau šios paminėtos technologijos jau yra plačiai žinomos ir naudojamos įvairiose pramonės šakose, įskaitant aviacijos sektorių. Pavyzdžiui automatizuoti RFQ procesai, ką patvirtina ir pats pareiškėjas verslo plano 5.2 dalies 23 lentelėje nurodydamas, kad konkurentų produktuose PartBase, Rotabull, Aeroxchange, SkySelect jau yra įdiegtas „Prašymų pateikti pasiūlymą (RFQ) procesų automatizavimo ir optimizavimo modulis“. Formuluodamas šių produktų trūkumus pareiškėjas nepagrindė/nedetalizavo, kad šis funkcionalumas konkurentų produktuose įgyvendintas nepilnai arba netinkamai. Be Sprendime nurodytų įrankių yra ir daugiau, kurie padeda automatizuoti RFQ procesus ir yra plačiai naudojami. Taip pat didžiųjų duomenų analizė, duomenų filtravimas ir pokalbių robotai yra gerai ištirti metodai, plačiai aprašyti mokslinėje literatūroje ir taikomi praktikoje. Paklausos prognozavimas naudojant realaus laiko duomenis ir duomenų bazių integraciją yra standartinė praktika logistikos ir tiekimo grandinės valdymo srityse. Pokalbių robotai plačiai naudojami įvairiose pramonės šakose, įskaitant aviaciją ir juose naudojamos esamos ir gerai žinomos dirbtinio intelekto technologijos ir sprendimai. Taip pat ir mokslinėje literatūroje ši problema ir galimi sprendimo būdai yra plačiai nagrinėjami ir aprašomi. Kad šios technologijos yra jau žinomos ir naudojamos patvirtino ir pats pareiškėjas verslo plano 4.4 skyriuje 16 lentelėje.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad projekto įgyvendinimo metu bus sukurta nauja technologija „Duomenų filtravimo sprendimas siekiant duomenis paruošti naudojimui ir analizei“, tačiau apie tokios technologijos kūrimą verslo plane nėra užsiminta. Duomenų filtravimas ir paruošimas yra duomenų apdorojimo proceso dalis, naudojant gerai žinomus metodus ir įrankius. Duomenų analizei ir apdorojimui gali būti naudojamos tam skirtos gerai žinomos priemonės ir įrankiai, kaip Pandas, Apache NiFi, OpenRefine, Google Dataflow, SAP Data Services. Projekte numatytos veiklos daugiausia susijusios su potencialių sprendimų ir/arba metodų identifikavimu, esamų sprendimų ir/arba metodų pritaikymu specifiniam kontekstui, o ne su naujų mokslinių žinių ir/arba technologijų kūrimu (verslo plano 4.5 dalis). Skunde pareiškėjas nurodė, kad „daliniai sprendimai yra (kaip nurodoma konkurentų analizėje), tačiau juose naudojamos technologijos nėra viešos (žinios nėra viešai prieinamos ir dokumentuotos prieinama kitiems tyrėjams forma)“. Tačiau tai, kad konkurentų sprendimai galimai yra patentuoti nereiškia, kad jų pagrindinės technologijos (ir/arba naudojami metodai) yra nežinomos. Metodai ir technologijos, kuriomis remiantis galima kurti tokius sprendimus, kaip planuoja pareiškėjas, yra plačiai aprašyti mokslinėje literatūroje ir naudojami pramonėje. Technologija gali būti suprantama kaip esami metodai, sprendimai (aprašyti mokslinėje literatūroje), programinės priemonės, įrankiai arba koncepcijos. Skunde pareiškėjas nurodė, kad „paraiškoje išskiriamos konkrečios technologijos, kurios bus sukurtos šio projekto metu“, bet verslo plano 9 lentelėje ir 2024-07-24 atsakyme į 6 klausimą, kur prašyta detalizuoti kiekvieną MTEP poveiklę/uždavinį iki tokio detalumo, kad atskleistų numatomų atlikti darbų turinį ir jų nuoseklumą, pareiškėjas nurodė visas įgalinančias technologijas, nepagrindžiant, kad yra būtina kurti naujas: didieji duomenys, dirbtinis intelektas, Python, PyTorch, AWS SQS, AWS Lambda, AWS Redshift, AWS Postgres, DynamoDB, AWS S3, AWS Glue, Fast API / Django, Docker, Kubernetes, Postgres, DynamoDB, AWS, Kinesis, Pyspark, React. Projekte numatytos technologijos nėra naujos mokslo ar technologijų srityje. Verslo plane nėra pagrįsta, kad egzistuoja tokie neapibrėžtumai arba konkrečios problemos, kurių sprendimui būtinos MTEP veiklos (Frascati vadovo 2.30 papunktis). Net jei veiklos vykdomos aukštesniame TPL lygyje, jomis turi būti siekiama spręsti mokslines ir/ar technologines problemas, o ne tik integruoti ar pritaikyti esamas technologijas. PIP dokumentacijoje deklaruotas, tačiau nepagrįstas TPL nurodymas (TPL4–TPL9) nėra pakankamas pagrindas veiklą laikyti MTEP.

Pareiškėjo skunde pateikta nuoroda į Frascati vadovo 2.70 ir 2.73 punktus ne paneigia, o tik patvirtina teisingą Agentūros išvadą ir sprendimą. Frascati vadovo 2.70 punkte nurodyta, kad „<...> Visgi tokių projektų komponentas, susijęs su programinės įrangos kūrimu, gali būti priskirtas MTEP, jei dėl jo padaroma pažanga kompiuterių programinės įrangos srityje“, o 2.73 punkte, kad „<...> Visgi kai kuriems tokio projekto aspektams įgyvendinti gali tekti atlikti MTEP, siekiant užtikrinti sklandų skirtingų technologijų integravimą“. Nei verslo plane, nei pareiškėjo atsakymuose nėra pagrįsta, kad dėl šio produkto kūrimo gali būti padaroma pažanga kompiuterių programinės įrangos srityje, ir kad

kai kuriems tokio projekto aspektams įgyvendinti gali tekti atlikti MTEP. Verslo plane nėra pagrįsta, kad planuojamas programinės įrangos kūrimas lems mokslinę ar technologinę pažangą, kuri sukurs naujas žinias, nes projekto veiklos yra orientuotos į esamų technologijų pritaikymą ir integravimą, o ne į naujų žinių, metodų ir/arba teorijų kūrimą. Savo atsakymuose pareiškėjas naujų algoritmų kūrimo nepagrindė, kadangi nėra pagrįsta, kad egzistuojantys ir/arba mokslinėje literatūroje aprašyti algoritmai/metodai/sprendimai netinka. Taip pat nei verslo plane, nei pareiškėjo atsakymuose nėra pagrįsta, kad projekto užbaigimas yra paremtas moksline ir (arba) technologine pažanga, o projekto tikslas yra sistemingas mokslinio ir (arba) technologinio neapibrėžtumo sprendimas (Frascati vadovo 2.34, 2.68 papunkčiai).

Vertinant verslo plane pateiktą informaciją apie konkurentus (t. y. panašaus funkcionalumo produktus) ir planuojamo produkto naudą buvo atsižvelgta į visą pareiškėjo pateiktą informaciją bei argumentus. Tačiau iš verslo plano 22-oje lentelės ir 23 lentelės bei 2024-07-24 atsakymo į 9 klausimą informacijos matyti, kad planuojamo produkto funkcionalumas yra artimas rinkoje esamų sprendimų funkcionalumams, o deklaruojami privalumai daugiausia susiję su kaina, integracija arba funkcijų deriniu (Verslo plano 5.2. punktas). Pareiškėjo teiginiai apie produkto unikalumą nėra pagrįsti, ir nepagrindžia, kad projekto veiklos atitinka MTEP kriterijus pagal Frascati vadovą. Produkto konkurencingumą lemia kaina, integracija ir funkcijų deriniai, o mokslinių ir technologijų problemų sprendimas būtinas produktui sukurti nėra pagrįstas. Todėl pareiškėjo nuoroda į Frascati vadovo 2.70 ir 2.73 punktus ne paneigia, o tik patvirtina Agentūros išvadas.

Pareiškėjo projekto vertinimo metu buvo nustatyta, kad nei Verslo plane, nei atsakymuose nėra pagrįsta, kad egzistuoja nepakankamai ištirta mokslinė problema, kurią pareiškėjas planuoja spręsti projekto metu. Nėra pagrįsta, kad verslo plane aprašyto produkto funkcionalumui įgyvendinti neužtenka praktinių priemonių arba turimų žinių. Nėra pagrįsta, kad planuojamos veiklos atitinka MTEP kriterijus, tokius kaip naujumas, kūrybiškumas. Nors mokslinėje literatūroje yra arba gali būti identifikuotos tyrimų kryptys ir iššūkiai, tačiau nei verslo plane, nei 2024-07-24 atsakymuose nėra pagrįsta, kokias konkrečias mokslines ir/arba technologines problemas planuojama spręsti projekto įgyvendinimo metu.

Prognozuojamos techninės priežiūros koncepcija aviacijos pramonėje, ypač susijusi su atsarginių dalių ir medžiagų tiekimo optimizavimu, yra gerai išvystyta ir plačiai taikoma (pavyzdžiui, *SkySelect* naudoja dirbtinį intelektą aviacijos detalių pirkimams ir teikia paklausos prognozavimo bei optimizavimo paslaugas). Taip pat ir šie rinkoje esantys produktai turi panašius funkcionalumus: *Skywise Solutions*, *IBM Maximo for Aviation*, *ERP.aero*. Literatūroje yra daug mokslinių tyrimų, kurie nagrinėja tiekimo grandinės strategijas, metodus ir prognozuojamosios techninės priežiūros taikymą aviacijos sektoriuje. Aktualių mokslinių publikacijų egzistavimas ir identifikuoti potencialūs tyrimų poreikiai nereiškia, kad bet kuris projektas šioje srityje automatiškai atitinka MTEP kriterijus. Ne vertintojas turi identifikuoti galimas problemas šioje srityje, bet pareiškėjas turi pareigą aiškiai pagrįsti, kokius konkrečius mokslinius ar technologinius neapibrėžtumus jis planuoja spręsti, kokios atitinkamos veiklos yra suplanuotos ir kaip tai bus daroma, siekiant sukurti verslo plane aprašytą produktą. Nei Verslo plane, nei 2024-07-24 pateiktuose atsakymuose nėra pagrįsta, kad egzistuoja nepakankamai ištirta mokslinė problema, kurios sprendimui yra reikalingas šis projektas ir MTEP veiklos.

Skundo teiginys, kad „Agentūros sprendime mokslinės problemos buvo netinkamai iš konteksto paimtos ir atmetamos kaip netinkamos“ yra neteisingas ir klaidinantis. Verslo plano 4.3.2. dalyje pats pareiškėjas įvardija konkrečius ir atvirai prieinamus duomenų šaltinius, tokius kaip *Airfleets.net*, *Flightradar24*, *ILS*. Tai, kad panašūs produktai egzistuoja ir yra plačiai prieinami, pagrindžia, jog sprendžiamos problemos jau yra išspręstos pramonėje, o reikalingos žinios yra viešai prieinamos. Frascati vadovo 2.15 punkte yra aiškiai nurodyta, kad „Verslo įmonių sektoriuje <...> MTEP projektų potencialus naujumas turi būti vertinamas lyginant jį su pramonės sektoriuje esamomis žiniomis. MTEP projektų metu gauti nauji sprendiniai turi būti nauji verslui ir iki tol dar nenaudoti pramonėje. MTEP veikla nelaikoma kopijavimo, imitavimo ar analizės (nustatant iš ko ir kaip gaminsys pagamintas) būdu įgytos žinios, kadangi jos nėra laikomos naujomis“. Remiantis Frascati vadovo 2.17 punktu „duomenų apdorojimas nėra MTEP veikla, jei tai nėra projekto, kuriuo siekiama rasti naujų duomenų apdorojimo būdų, dalis.“ Verslo plane nėra veiklų, susijusių su naujų

duomenų apdorojimo būdų kūrimu. Pareiškėjas daro prielaidą, kad „hibridinių ar kt. modelių papildymas tokiais atvirų šaltinių ar kt. duomenimis sukurtų papildomas naujas žinias apie modelių veikimą, jų patikimumą ir kt“. Duomenų apdorojimas ir analizė, naudojant viešai prieinamus duomenis ir standartinių metodų naudojimas nėra laikoma MTEP veikla pagal Frascati vadovo 2.72 punktą. Tai, kad mokslinėje literatūroje nurodomas tolesnių tyrimų poreikis nereiškia, kad kiekvienas šios srities projektas savaime tampa MTEP veikla. Būtina aiškiai įvardinti, identifikuoti ir pagrįsti, kokios naujos žinios bus sukurtos ir kaip jos prisidės prie mokslo pažangos, kokios problemos bus sprendžiamos.

Pareiškėjo nuomone, projekto veiklos neapibrėžtumas ir neigiamo rezultato galimybė yra MTEP veiklos požymis. Pareiškėjo Verslo plane numatytos veiklos ir suplanuoti darbai yra inžinerinio pobūdžio ir susiję su programavimu, sistemų integracija, duomenų bazėmis ir pan. Tokie neapibrėžtumai būdingi standartiniams programavimo ar inžineriniams projektams ir nelaikomi MTEP veikla (Frascati vadovo 2.22, 2.114 punktai). Sudėtingumas ir neigiamų rezultatų gavimo galimybė nėra pakankamas pagrindas priskirti veiklą MTEP, jeigu ja nėra siekiama išspręsti konkrečią mokslinę ir/arba technologinę problemą, kurios sprendimui reikia sukurti naujų žinių. Remiantis Verslo plane ir PIP prieduose pateikta informacija planuojama veikla daugiausia susijusi su įprastine programavimo veikla ir įgyvendinamumo tyrimais. Ši veikla apima metodų ir algoritmų pritaikymą, esamų sprendimų pritaikymą ir parametrų nustatymą, kurie yra orientuoti ne į naujų žinių kūrimą, o į esamų technologijų taikymą konkrečiame kontekste. Kadangi nėra pagrįsta, kokios konkrečios naujos ar papildomos žinios turi būti sukurtos, nėra pagrindo manyti, kad tai nebus pasiekta.

Agentūros Sprendime nėra deklaruojama, kad vien panašių produktų egzistavimas rinkoje savaime reiškia, jog pareiškėjo vykdoma veikla negali būti laikoma MTEP. Sprendimas ir išvados yra pagrįstos ir atitinka tiek Frascati vadovo, tiek jo taikymo LIC rekomendacijų nuostatas. Tam, kad veikla būtų priskirta MTEP, pareiškėjas turi pagrįsti, kad sprendžiamos problemos reikalauja naujų žinių kūrimo, nes esamos žinios nėra viešai prieinamos ar netaikytos atitinkamame sektoriuje. Iš esmės tą patį patvirtina ir LIC 2024-09-12 rašte.

Projekto vertinimo metu buvo nustatyta, kad planuojamos veiklos grindžiamos esamų technologijų ir metodų taikymu, o ne naujų žinių kūrimu ir/arba esminių technologinių neapibrėžtumų/problemų sprendimu. Nors panašių produktų egzistavimas nėra vienintelis kriterijus, jis rodo, kad sprendžiamos problemos jau yra išspręstos, o reikalingos žinios yra prieinamos. Net Verslo plane bei 2024-07-24 atsakymuose aiškiai matyti, kad pareiškėjas planuoja naudoti esamus metodus ir technologijas, projekto metu atlikti literatūros analizę ir kad naujų žinių nebus sukurta. Suplanuoti darbai yra susiję su tinkamų metodų nustatymu (identifikavimu), parametrų parinkimu, duomenų rinkimu, ir pan. (pvz., Verslo plano 4.5 punkte nurodyti planuojami darbai). Tas faktas, kad pareiškėjas tik projekto metu bandys taikyti gerai žinomus metodus ir sprendimus ir tikrinti jų pritaikomumą tam tikros problemos sprendimui, tik pagrindžia, kad pareiškėjas nėra susipažinęs su pagrindinėmis žiniomis nagrinėjamoje srityje ir problemos sprendimas būtent jam nėra akivaizdus. Verslo plane nėra pagrįsta, kokios naujos žinios bus kuriamos, kokie konkretūs moksliniai ir/arba technologiniai neapibrėžtumai bus sprendžiami. Tai tik pagrindžia, kad pareiškėjas net neidentifikavo ar „problema reikalauja mokslinio tyrimo.“

LIC rekomendacijos tik patvirtina ir dar labiau sustiprina Sprendimo teisingumą ir pagrįstumą, nes pabrėžia, kad MTEP veiklai būtina spręsti mokslines ar technologines problemas, kurioms spręsti žinios nėra viešai prieinamos, o problemos formuluotėje turėtų būti konkrečiai pasakyta, kuo abejojama konkrečioje mokslo kryptyje ar srityje, arba kokios kliūtys atsiranda realiame objekte ar procese ir reikalauja teorinio sprendimo. Sprendimo išvadų pagrįstumą patvirtina LIC rekomendacijos, kadangi: rinkoje yra panašių arba panašaus funkcionalumo produktų; nėra pagrįstas mokslinių ar technologinių problemų sprendimas ir nėra naujumo bei kūrybiškumo elementų; nėra pagrįsta, kad problemoms išspręsti neužtenka praktinių priemonių arba turimų žinių; problemos formuluotėje nėra konkrečiai pasakyta, kuo abejojama konkrečioje mokslo kryptyje ar srityje; nėra tiksliai nurodyta kokios kliūtys atsiranda realiame objekte ar procese ir reikalauja teorinio sprendimo; nėra pagrįsta, kad projekte dalyvaus tinkamos kompetencijos tyrėjai (MTEP personalas), turintys būtiną patirtį ir gebėjimus vykdyti MTEP veiklas. Projektas neatitinka MTEP veiklos kriterijų pagal Frascati vadovą ir pagal LIC rekomendacijas.

Kūrybiškumas MTEP veikloje reiškia, kad projektas grindžiamas originaliomis, neakivaizdžiomis koncepcijomis ar hipotezėmis, kurios prisideda prie naujų žinių kūrimo arba esamų žinių esminio tobulinimo. Tai apima naujų problemų sprendimo metodų kūrimą, naujų turimų mokslinių žinių taikymo galimybių atradimą, naujų priemonių ar technologijų panaudojimo būdų sukūrimą. Iš Verslo plane ir pareiškėjo atsakymuose pateiktos informacijos negalima identifikuoti originalios, neakivaizdžios hipotezės ir/arba koncepcijos, leidžiančios išspręsti mokslinės ir/arba technologinės problemos, kuri bus tikrinama projekto metu. Verslo plane suformuluotame teiginyje nėra aiškiai apibrėžto numatomo rezultato ir jis nėra suformuluotas taip, kad jį būtų galima moksliškai patikrinti. Verslo plane nėra pagrįsta, kad projekto metu planuojama tikrinti originalią, neakivaizdžią hipotezę, leidžiančią išspręsti mokslinę-technologinę problemą. Nėra pagrįsta, kad projekto metu bus tikrinama hipotezė, kuri yra pagrįsta „ribotais įrodymais“, o „kiti tokių metodų konstrukto netaikė atitinkamos problemos sprendimui“. Vertinimo metu buvo nustatyta, kad Verslo plane suformuluota hipotezė yra bendro pobūdžio teiginys, kuris nėra pakankamai originalus ar neakivaizdus. Teiginys, kad „numatomosios techninės priežiūros duomenys galėtų būti pritaikomi tobulinant atsarginių dalių tiekėjų inventoriaus valdymą“, yra logiška ir akivaizdi išvada, pagrįsta esamomis teorijomis ir praktika tiek aviacijos, tiek kitose pramonės šakose.

LIC rekomendacijose yra nurodyta, kad „MTEP veiklų kūrybiškumą indikuoja (i) MTEP personalo ir (ii) taikomų tyrimų metodų simbiozė.“ PĮP, Verslo plane ir pareiškėjo atsakymuose nėra pagrįsta, kad projekto metu dalyvaus tinkamos kompetencijos tyrėjai, turintys visą spektrą būtinų įgūdžių, būtiną patirtį ir gebėjimus vykdyti MTEP veiklas. Projekte planuojamų įdarbinti MTEP projekto vadovų patirtis vykdant MTEP veiklas nėra pagrįsta. Verslo plane ir PĮP prieduose nėra pagrįsta, kodėl projekto veiklų vykdymui reikalingi du MTEP projekto vadovai, kiekvieno iš jų atsakomybės sritys vykdant MTEP veiklas nėra pagrįstos. Partnerio MTEP projekto vadovo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros patirtis nėra pagrįsta. Partnerio MTEP projekto vadovo gyvenimo aprašyme nėra informacijos apie mokslinių tyrimų ir/arba eksperimentinės veiklos patirtį. Atsakant į pateiktus klausimus, pareiškėjas nepagrindė, kad MTEP projekto vadovas turi pakankamai MTEP veiklų vykdymo patirties, atliekant mokslinius tyrimus ir gerinant arba kuriant koncepcijas, teorijas, modelius, metodikas ir pan. Pagal tai kaip suformuluotos atsakomybės sritys ir minimalūs kvalifikacijai keliami reikalavimai (Verslo plano 4.2 punktas), ir kokia informacija pateikta gyvenimo aprašymuose, darytina išvada, kad visi vykdytojai gali būti priskiriami prie „techninių darbuotojų“ arba prie didelės techninės patirties turinčių ir tinkamai parengtų techninių darbuotojų. Remiantis Frascati vadovo 5.41 punktu, „daugeliu atvejų techniniai darbuotojai ir jiems prilyginamas personalas nevykdo MTEP projektų nepriklausomai nuo tyrėjų. Iš esmės, jie vykdo tyrėjų, atsakingų už MTEP projektų valdymą, nurodymus remdamiesi turima patirtimi ir kvalifikacija“. Darytina išvada, kad MTEP personalo ir taikomų tyrimų metodų simbiozė yra neįmanoma, kadangi tinkamos kompetencijos personalas projekto vykdymo metu nedalyvaus. Pareiškėjo MTEP personalo kompetencija buvo įvertinta ir aprašyta Sprendime (2 t., b. l. 21-45).

Skundas atmestinas

Remiantis byloje esančia medžiaga, nustatyta, kad pareiškėjas teikė Agentūrai PĮP (pildymo data 2024-05-30) „Aukštos pridėtinės vertės TUI skatinimas: produkto AJS kūrimas vykdant MTEP veiklas“. PĮP 2.2 papunktyje nurodytas projekto tikslas: „Projektu siekiama sukurti AJS platformą, kuri gebėtų agreguoti duomenis apie lėktuvų eksploatacinių medžiagų ir atsarginių dalių rinką, apdoroti užklausas ir automatiškai pateikti: pirkimų specialistams – pasiūlymus pagal pateiktą pirkimo užklausą (angl. Request for Quotation, trumpai vadinamas RFQ), priminimus ir pritaikytus pasiūlymus pagal konkrečios įmonės turimą lėktuvų flotilę; eksploatacinių medžiagų ir atsarginių dalių tiekėjams – galimybę pateikti savo inventorių platesniam pirkėjų ratui, prognozes dėl eksploatacinių medžiagų ir atsarginių dalių poreikio rinkoje, taip suteikiant galimybę efektyviau planuoti turimą inventorių“ (2 t., b. l. 46-62).

Agentūra 2024-06-19 ir 2024-07-11 raštais „Dėl projekto įgyvendinimo plano Nr. 02-048-K-0003 trūkumų ištaisymo“ prašė pareiškėjo pateikti trūkstamus dokumentus ir informaciją (2 t., b. l. 138-145, 146-153). Į šiuos pakausimus pareiškėjas pateikė atsakymus 2024-06-28 ir 2024-07-11 pranešimais (2 t., b. l. 63-72, 73-97).

2024-09-17 Agentūra priėmė Sprendimą, kuriuo atmetė pareiškėjo PIP kaip neatitinkantį nustatytų reikalavimų. Sprendimo priede „Argumentai dėl sprendimo atmesti PIP“ nurodyta, kad projektas neatitinka PFSA 2.1 ir Taisyklių 47.1 papunkčių, bei Taisyklių 2 priedo 1.1, 1.2, 2.1 ir 2.2 papunkčių. Nustatant, ar projekte numatyta veikla yra MTEP veikla, vadovaujamosi Frascati vadovu; kad veikla būtų priskirta MTEP veiklai, ji turi atitikti visus penkis kriterijus: nauja (originali), kūrybiška, neapibrėžta, sisteminga, perduodama ir (arba) atkartojama; jei projekto veiklos neatitinka bent vieno iš penkių kriterijų, jos negali būti priskirtos MTEP veikloms. Įvertinus PIP, jo priedus bei papildomai 2024-07-24 pateiktą informaciją, atsakant į Agentūros 2024-07-11 paklausimą, nustatyta, kad pareiškėjo Verslo plane aprašytas planuojamas įgyvendinti MTEP projektas netenkina šių Frascati vadove pateiktų kriterijų, skirtų MTEP veikloms identifikuoti, nes:

a) Veikla nėra siekiama naujų sprendinių (naujumo). Su PIP pateikto Verslo plano santraukoje nurodytas projekto tikslas - „sukurti dirbtinio intelekto (DI) pagrindu veikiančią informacinių technologijų sistemą, kuri kauptų ir apdorotų duomenis (angl. Big Data) apie orlaivių medžiagų ir atsarginių dalių rinką. Ši platforma apdorotų užklausas ir automatiškai teiktų informaciją pirkimų specialistams ar brokeriams, oro linijoms ar kitiems rinkos žaidėjams“. Verslo plano 3.1. dalyje nurodyta, kad „projekto metu siekiama sukurti AJS platformą, kuri gebėtų susisteminti dalių pirkimo užklausas (identifikuojant unikalias užklausas), apdoroti šias užklausas automatiškai, pateikiant reitingavimą (pagal užsakovo ar tiekėjo patikimumą bei kitus kriterijus), pateikti pritaikytus pasiūlymus pagal konkrečios įmonės turimą lėktuvų flotilę. Antras didžiausias uždavinys yra suteikti vartotojams galimybę gauti prognozes dėl eksploatacinių medžiagų ir atsarginių dalių poreikio rinkoje, taip suteikiant galimybę efektyviau planuoti turimą inventorių“. Vertinama, kad tai nėra nauja ir originali koncepcija, nes rinkoje jau esama sistemų (pvz. SkySelect), kurios naudoja dirbtinį intelektą būtent aviacijos detalių pirkimams ir veikia savitarnos principu ir, kaip nurodo gamintojas, teikia visapusišką aprūpinimo, viešųjų pirkimų ir užsakymų stebėjimo paslaugą. Panašiu principu veikia ir kita aviacijos detalių platforma Locatory. Verslo plane nurodytos pagrindinės platformos funkcijos taip pat nėra naujos ir originalios; rinkoje jau yra sukurtas produktas SAP Ariba, teikiantis ir pareiškėjo nurodytas reitingavimo paslaugas ir dirbtinio intelekto pagrindu atlieka paklauskos prognozavimą, ką pareiškėjas Verslo plane nurodo kaip kuriamos sistemos vieną iš pagrindinių funkcijų. Verslo plane pareiškėjas nepagrindė, kuo planuojamas sukurti produktas skirsis nuo jau rinkoje esamų sprendimų ir kad jo sukūrimui turi būti sprendžiamos mokslinės ir/arba technologinės problemos. Remiantis vien tik jau paties pareiškėjo Verslo plano 5.2. dalyje pateikta konkurentų analize galima daryti išvadą, kad aviacijos sektoriuje egzistuoja panašaus funkcionalumo produktai, kurie yra žinomi rinkoje (Verslo plano 22 lentelė). Panašaus funkcionalumo produktai jau egzistuoja rinkoje, neturi daug funkcinių trūkumų ir skirtumų, palyginti su planuojamu sukurti produktu. Taip pat jau yra žinomi ir kiti produktai/įrankiai, kurie gali būti naudojami kuriant Verslo plane nurodyto funkcionalumo produktą (Appian platforma). Literatūroje pateikiama daug mokslinių tyrimų, kur nagrinėjamos tiekimo grandinės strategijos ir metodai, o tai tik įrodo, kad tai nėra nauja mokslinė problema. Publikacijos rodo, kad egzistuoja mašininio mokymosi metodai ir dirbtiniu intelektu pagrįsti sprendimai, kurie jau dabar taikomi aviacijos pramonėje sprendžiant tiekimo grandinių, priežiūros ir atsargų valdymo problemas, todėl vertinama, kad nei Verslo plane, nei atsakyme pareiškėjo nurodytos mokslinės ir (arba) technologinės problemos moksliniu požiūriu nėra naujos ir nelaikytinos mokslinėmis problemomis. Verslo plano 3.1. dalyje pareiškėjas nurodo, kad egzistuoja duomenų bazių problema, tačiau ši problema rinkoje jau yra išspręsta (pvz., platformos GE Predix, ePlane). Argumentuojama, kodėl pareiškėjo Verslo plano 4.3.2. dalyje nurodytos mokslinės problemos (Aviacijos sektoriuje nėra sprendinio optimizuoti eksploatacinių medžiagų ir atsarginių dalių tiekimą sektoriaus mastu; trūksta modelių, skirtų sudaryti sudėtingiems klientų ir jų inventoriaus profiliams; dinaminiai kiekio ir kainos nustatymo/rekomendavimo įrankiai turi būti pritaikyti veikti aviacijos sektoriuje; semantinis modelis aviacijos kliento profiliui formuoti panaudojant įvairius duomenų šaltinius turi būti pritaikytas aviacijos sektoriui) nelaikytinos mokslinėmis problemomis ir nėra laikomos MTEP. Verslo plano 4.3.2. pareiškėjas nurodė ir 7 technologines problemas, kuri kiekviena atskirai aptarta, pagrindžiant, kodėl nėra laikoma MTEP, bei reziumuojant, kad šios technologinės problemos iš esmės yra susijusios su jau egzistuojančių technologijų pritaikymu specifiniam aviacijos sektoriaus kontekstui. Nėra pagrįsta, kad visi aprašyti teiginiai negali būti

išspręsti egzistuojančiais įrankiais ir metodais, kurie yra plačiai naudojami ne tik aviacijos, bet ir kitose pramonės šakose. Pateikti teiginiai nėra mokslinės ir/arba technologinės problemos, nes jos jau išspręstos arba gali būti išsprendžiamos esamais ir žinomais metodais, aprašytais mokslinėje literatūroje. Ši veikla labiau susijusi su esamų technologijų taikymu konkreitiems pramonės poreikiams tenkinti, o ne su mokslinių neapibrėžtumų ar naujų technologijų kūrimu, kas remiantis Frascati vadovo 2.72 punktu „Įprastinė veikla, kurią vykdant naudojama programinė įranga, nelaikoma MTEP“. Pagrindinis kriterijus, pagal kurį MTEP veikla atskiriama nuo su ja susijusių veiklos rūšių, yra tas, kad MTEP veikloje turi būti naujumo elementas bei mokslinės ir (arba) technologinės problemos sprendimas. Įvertinus Verslo plano 4.5. dalyje numatytus darbus, vertinama, kad suplanuoti darbai yra susiję su tinkamų metodų nustatymu (identifikavimu), parametru parinkimu, duomenų rinkimu ir pan. Literatūros analizė, metodų tinkamumo nustatymas, parametru parinkimas ir pan. negeneruoja naujų žinių srities specialistams ir priskiriami prie įgyvendinamumo tyrimų ir nelaikomi MTEP. Projekto veikla nėra siekiama naujų sprendinių (naujumo), neegzistuoja mokslinė ir (arba) technologinė problema (kurios sprendimui reikalingas projektas), kuriai spręsti žinios nėra viešai prieinamos, ir (arba) egzistuojančios žinios dar nebuvo taikytos atitinkamame verslo sektoriuje, t. y. projektas netenkina pirmojo Frascati vadove nurodyto kriterijaus, skirto MTEP veikloms identifikuoti, nes projekte suplanuota veikla nėra siekiama naujų sprendinių (naujumo);

b) Veikla nėra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (nėra kūrybiška). Iš Verslo plane pateiktos informacijos negalima identifikuoti originalios, neakivaizdžios hipotezės, leidžiančios išspręsti mokslines ar technologines problemas, kurios bus tikrinamos projekto vykdymo metu. Pareiškėjas nurodė, kad „Pagrindinė hipotezė yra, kad numatomosios techninės priežiūros duomenys galėtų būti pritaikomi tobulinant orlaivių eksploatacinių medžiagų ir atsarginių dalių tiekėjų inventoriaus valdymą, t. y. kad numatomosios priežiūros modeliai, skirti prognozavimui ir planavimui organizacijos viduje, gali būti pritaikomi numatyti atsarginių dalių ir eksploatacinių medžiagų poreikį sektoriaus mastu“. Pareiškėjo suformuluotas teiginys nėra originali, neakivaizdi hipotezė, o tik metodikos ar technologinio sprendimo, pagrįsto esamomis teorijomis ir praktika, aprašymas. Tokia formuluotė neturi aiškaus numatyto rezultato, kurį būtų galima patikrinti eksperimentu ar stebėjimu. Pateiktame aprašyme nėra nieko iš esmės naujo ar originalaus. Tai grindžiama esama praktika ir metodais, kurie jau buvo taikomi aviacijos arba kitose pramonės šakose ar situacijose (konkretūs pavyzdžiai ir šaltiniai nurodyti prie a) punkto). Taip pat negalima laikyti, kad suplanuota projekto įgyvendinimo komanda turi pakankamai patirties projekto įgyvendinimui, juolab, kad įvardinti tik keli projekto partnerio darbuotojai, kurių patirtis atitinka minimalią būtiną kvalifikaciją. Nei Verslo plane, nei atsakymuose pareiškėjas nepagrindė, kad projekto metu dalyvaus tinkamos kompetencijos tyrėjai, turintys būtinų kompetencijų. Projekte planuojamų įdarbinti MTEP projekto vadovų patirtis vykdant MTEP veiklas nėra pagrįsta, taip pat nepagrįsta, kodėl projekto veiklų vykdymui reikalingi du MTEP projekto vadovai. Projekto partnerio MTEP projekto vadovo gyvenimo aprašyme nėra informacijos apie mokslinių tyrimų ir/arba eksperimentinės veiklos patirtį. Pareiškėjas, atsakydamas į Agentūros paklausimą, nepagrindė, kad planuojamas Partnerio MTEP projekto vadovas turi pakankamai MTEP veiklų vykdymo patirties, atliekant mokslinius tyrimus ir gerinant arba kuriant koncepcijas, teorijas, modelius, metodikas ir kita. Nėra pagrįsta panašaus pobūdžio veiklų vykdymo patirtis (atsižvelgiant į tai, kad projekto pagrindinės tyrimo kryptys yra Informatikos inžinerija – T 007 ir Informatika – N 009). Įvertinus kaip Verslo plano 4.2. dalyje suformuluotos atsakomybių sritys ir minimalūs kvalifikacijai keliami reikalavimai bei kokia informacija nurodyta partnerio darbuotojų gyvenimo aprašymuose, vertinama, kad visi projekto darbuotojai gali būti priskiriami prie „techninių darbuotojų“ arba prie didelės techninės patirties turinčių ir tinkamai parengtų techninių darbuotojų. Tai patvirtina ir pareiškėjo atsakymas į klausimą dėl itin žemų minimalių darbuotojų kvalifikacijai keliamų reikalavimų. Projekte suplanuota veikla netenkina ir antrojo Frascati vadove nurodyto kriterijaus, skirto MTEP veikloms identifikuoti, nes veikla nėra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (kūrybiška), t. y. projekte nebus sukuriami nauji problemų sprendimo metodai, atrandamos naujos turimų mokslinių žinių taikymo galimybės bei nauji priemonių ar technologijų panaudojimo būdai, tiesiog bus apsiribojama tik įprastų techninio pobūdžio problemų sprendimu. Kadangi projekto tikslai, uždaviniai ir veiklos neatitinka PFSA 2.1 papunktyje nurodytos remiamos veiklos, darytina išvada, kad PIP

neatitinka Taisyklių 2 priedo 2.1 ir 2.2 papunkčių ir, atitinkamai, Taisyklių 2 priedo 1.1 ir 1.2 papunkčiuose nustatytų bendrųjų reikalavimų projektams. PĮP neatitinka ir Taisyklių 47.1 papunkčio reikalavimų. Vadovaujantis Taisyklių 70 punktu, PĮP yra atmetamas (1 t., 160-179, 2 t., b. l. 154-171).

Pareiškėjas su Sprendimu nesutinka, prašo jį panaikinti ir įpareigoti Agentūrą pareiškėjo PĮP vertinti iš naujo. Nesutikimas su Sprendimu skunde grindžiamas abejonėmis dėl vertinimą atlikusio eksperto kompetencijos ir nešališkumo, klausimu, ar buvo pasitelktas reikiamas ekspertų skaičius, nes projektas tarpdisciplininis, kvestionuojami Sprendimo argumentai dėl pareiškėjo numatytų atlikti veiklų nelaikymo MTEP veiklomis.

Vadovaujantis 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos administruojančiųjų institucijų ir tarpinės institucijos funkcijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021-07-02 įsakymu Nr. 1K 237 „Dėl funkcijų paskirstymo įgyvendinant 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“ 5.2 papunkčiu, Agentūros, kaip administruojančios institucijos funkcija – organizuoti ir atlikti projektų atranką, priimti sprendimus dėl projektų įgyvendinimo planų atmetimo, sudaryti projektų sutartis su pareiškėjais, kuriems skirtas finansavimas, konsultuoti pareiškėjus projektų įgyvendinimo planų rengimo ir teikimo administruojančiajai institucijai klausimais (išskyrus atvejus, kai įgyvendinamos finansinės priemonės).

Pagal Taisyklių 47 punktą, kiekvienas projektas turi atitikti projektų atrankos kriterijus: projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus Taisyklių 2 priede <...> (47.1 papunktis). Projektų atitiktis projektų atrankos kriterijams tikrinama atliekant PĮP vertinimą. PĮP vertinimą atlieka administruojančioji institucija (Taisyklių 49 punktas). Jeigu projektas neatitinka bent vieno pažangos priemonės apraše, <...> nustatyto reikalavimo, projektų bendrojo ir (arba) specialiojo atrankos kriterijų, administruojančioji institucija priima sprendimą atmesti PĮP (Taisyklių 70 punktas).

Taisyklių 2 priede pateikiamas Projektų bendrųjų atrankos kriterijų sąrašas ir jų vertinimo metodika, joje išdėstyti bendrieji atrankos kriterijai: 1.1 papunktyje nurodyta, kad projektu prisidedama prie įgyvendinant plėtros programos pažangos priemonę įgyvendinamo(-ų) Nacionalinio pažangos plano uždavinio (-ių), o kai įgyvendinami RPPI projektai, – prie RPPI uždavinio (-ių); remiantis 1.2 papunkčiu, projekto veikla(-os) (poveiklė (-ės)) atitinka plėtros programos pažangos priemonės apraše, kai įgyvendinami RPPI projektai – RPPI nurodytą(-as) veiklą(-as) (poveiklę(-es)) ir projektu prisidedama prie priemonės rodiklio (-ių) reikšmės (-ių) pasiekimo. Taisyklių 2 priedo 2.1 papunktyje nustatyta, kad projekto tikslai atitinka bent vieną ESF investicijų programos prioriteto konkretų uždavinį ir siekiamą rezultatą, 2.2 papunktyje – kad Projekto tikslai, veiklos (poveiklės) atitinka bent vieną PFSA, o kai įgyvendinami RPPI projektai – Gairėse nurodytą veiklą (poveiklę).

PFSA 2.1 papunktyje nustatyta, kad pagal PFSA remiama veikla – aukštos pridėtinės vertės (toliau – APV) tiesioginių užsienio investicijų (toliau – TUI) skatinimas: MTEP vykdymas ir bendradarbiavimas bei technologijų perdavimas tarp didelių įmonių ir MVĮ technologijų ir inovacijų srityse Vidurio ir vakarų Lietuvos regione. Pagal remiamą veiklą taikomieji moksliniai tyrimai atitinka pramoninių tyrimų sąvoką, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 85 punkte, o eksperimentinė plėtra – Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 86 punktą.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 85 punktą, pramoniniai tyrimai – suplanuoti moksliniai tyrimai arba labai svarbūs tyrimai, kuriais siekiama įgyti naujų žinių ir gebėjimų, reikalingų naujiems produktams, procesams ar paslaugoms kurti arba esamiems produktams, procesams ar paslaugoms labai patobulinti. Jie apima sudėtinių sistemų dalių kūrimą ir gali apimti prototipų kūrimą laboratorijos aplinkoje arba aplinkoje, kurioje modeliuojamos sąsajos su esama sistema, taip pat bandomųjų linijų kūrimą, kai to reikia pramoniniams tyrimams ir visų pirma bendram technologiniam patvirtinimui.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 86 punktą, bandomoji taikomoji veikla – mokslinių, technologinių, verslo ir kitų atitinkamų žinių bei gebėjimų įgijimas, sujungimas, formavimas ir taikymas siekiant sukurti naujus arba patobulintus produktus, procesus arba paslaugas. Į šią sąvoką taip pat gali būti įtraukta veikla, kurios tikslas yra, pavyzdžiui, naujų produktų, procesų arba paslaugų koncepcinis formulavimas, planavimas ir dokumentavimas.

Pagal aptartą teisinį reguliavimą Agentūra, veikdama, kaip administruojančioji institucija, atlieka PĮP vertinimą ir priima sprendimus dėl PĮP atitikties projektų atrankos kriterijams.

Atsakovas Sprendime nurodė, kad pareiškėjo projektas netenkina Frascati vadove pateiktų kriterijų, skirtų MTEP veikloms identifikuoti, nes veikla nėra siekiama naujų sprendinių (naujumo) ir veikla nėra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (nėra kūrybiška).

Nustatant, ar projekte numatyta veikla yra MTEP veikla, vadovaujamosi Frascati vadovu (PFSA 2.7 papunktis). Pagal Frascati vadovo 2.12 papunktį, MTEP veikla – tai veiksmų, kuriuos MTEP vykdytojai sąmoningai atlieka naujoms žinioms įgyti, visuma, o pagal 2.13 papunktį, kad veikla būtų priskirta MTEP veiklai, ji turi atitikti penkis pagrindinius kriterijus. Veikla turi būti: nauja (originali); kūrybiška; neapibrėžta; sisteminga; perduodama ir (arba) atkartojama (Frascati vadovo 2.7 papunktis). Frascati vadove detalizuojant kriterijų „veikla siekiama naujų sprendinių (naujumo)“, nurodoma, kad siekiamas MTEP projektų tikslas yra naujos žinios, tačiau tai turi būti pritaikyta skirtingiems kontekstams. Pavyzdžiui, universitetuose įgyvendinant tyrimų projektus yra siekiama išskirtinės pažangos siekiant naujų žinių. Tą patį būtų galima pasakyti ir apie projektus, suplanuotus ir įgyvendinamus tyrimų institutuose (2.14 papunktis). Verslo įmonių sektoriuje MTEP projektų potencialus naujumas turi būti vertinamas lyginant jį su pramonės sektoriuje esamomis žiniomis. MTEP projektų metu gauti nauji sprendiniai turi būti nauji verslui ir iki tol dar nenaudoti pramonėje. MTEP veikla nelaikoma kopijavimo, imitavimo ar analizės (nustatant iš ko ir kaip gamins pagamintas) būdu įgytos žinios, kadangi jos nėra laikomos naujomis (2.15 papunktis). Naujumas gali atsirasti nustačius potencialius neatitikimus įgyvendinant projektą, kuriuo siekiama atkartoti egzistuojančius rezultatus. Eksperimentinės plėtros projektai, kurių tikslas – kurti žinias, kuriomis būtų grindžiamos naujos koncepcijos ir idėjos naujiems produktams ar procesams kurti, turi būti priskiriami MTEP veiklai. MTEP yra formalus žinių kūrimo būdas, įskaitant žinias, kuriomis grindžiami produktai ir procesai, todėl vertinimas yra nukreiptas į naujas žinias, o ne į naujus arba iš esmės patobulintus produktus ar procesus, gautus pritaikius naujas žinias. <...> (2.16 papunktis).

Frascati vadove detalizuojant kriterijų „veikla, pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (kūrybiška)“, nurodoma, kad MTEP projekto tikslas turi būti naujos koncepcijos ar idėjos, tobulinančios esamas žinias. Remiantis šiuo kriterijumi, MTEP veikla neapima įprastų produktų ar procesų pakeitimų, todėl žmogiškasis indėlis yra neatsiejamas nuo kūrybiškumo vykdant MTEP veiklas. Dėl šios priežasties MTEP projektuose būtinas tyrėjų dalyvavimas. Nors įprasta veikla nėra MTEP, sukurti nauji veiklos atlikimo metodai laikomi MTEP. Pavyzdžiui, duomenų apdorojimas nėra MTEP veikla, jei tai nėra projekto, kuriuo siekiama rasti naujų duomenų apdorojimo būdų, dalis. MTEP taip pat neapima profesinio mokymo, tačiau nauji mokymo metodai gali būti priskiriami MTEP. Nauji problemų sprendimo metodai (jei jie yra sukurti įgyvendinant projektą) gali būti laikomi MTEP, jei projekto rezultatas yra originalus ir atitinka kitus kriterijus (2.17 papunktis).

Pagal Frascati vadovo 2.1 lentelėje pateikiamus komentarus, pagrindinis MTEP veiklos kriterijus yra originalių ir sudėtingų tikslų siekimas kuriant naujas žinias (pavyzdžiui, anksčiau neatrastų reiškinių, struktūrų arba ryšių paieška). Bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas). MTEP projektas turi ne tik generuoti naujas žinias, bet ir pasižymėti kūrybiškumu, pavyzdžiui, išrandant naujas turimų mokslinių žinių taikymo galimybes arba naujus priemonių ar technologijų panaudojimo būdus (kūrybiškumas).

Komisija, atsižvelgdama į tai, jog Verslo plane bei pareiškėjo atsakymuose į Agentūros paklausimus pateiktos informacijos vertinimas, siekiant nustatyti, ar pareiškėjo planuojama veikla galėtų būti laikoma atitinkanti MTEP kriterijus, yra sudėtingas ir reikalauja specialių žinių, kurių Komisijos nariai neturi, pažymi, jog atitikties MTEP kriterijams vertinimo iš esmės Komisija negali atlikti. Taigi Komisija nagrinėja tik procedūrinius klausimus dėl PIP vertinimo, t. y. ar jį vertinant buvo užtikrinta objektyvi ir teisėta jo vertinimo procedūra, ar vertinimas atliktas kvalifikuoto eksperto ir ar Sprendime nurodyti argumentai yra grindžiami Frascati vadove apibrėžtais kriterijais.

Taisyklių 5 punkte nustatyta, kad administruojančiosios institucijos, vertindamos PIP ir vykdydamos projektų įgyvendinimo priežiūrą, turi užtikrinti, kad bus laikomasi šių principų: lygiateisiškumo – visiems tam tikro kvietimo teikti PIP ir (ar) projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai (5.1 papunktis); nešališkumo ir skaidrumo (5.2 papunktis): 2021–2027 metų ES fondų ir EGADP lėšas administruojančioms ir

kontroliuojančioms institucijoms turi būti sudaromos sąlygos nustatyti vertinimą ar tikrinimą atlikusius ar sprendimą priėmusius asmenis (5.2.1 papunktis); visi vertintojai, tikrinimus atliekantys ir taisyklėse nurodytus sprendimus priimančius darbuotojai privalo deklaruoti galimą interesų konfliktą ir būti supažindinti su savo funkcijomis, pareigomis ir teisėmis (5.2.2 papunktis); priimant sprendimus, susijusius su PĮP vertinimu, turi dalyvauti ne mažiau kaip 2 asmenys (5.2.3 papunktis); profesionalumo ir efektyvumo (5.3 papunktis): vertinimui ar tikrinimui atlikti, sprendimams priimti turi būti pasitelkiami kompetentingi specialistai (5.3.1 papunktis); vertinimas, tikrinimas, sprendimų priėmimas turi būti organizuojami taip, kad iš pareiškėjo ir (ar) projekto vykdytojo tos pačios informacijos ir (ar) dokumentų neturi būti prašoma daugiau nei vieną kartą (5.3.2 papunktis); konfidencialumo – turi būti užtikrintas PĮP ir projekto sutartyje pateiktos informacijos naudojimas tik vertinimo, tikrinimo ar projekto įgyvendinimo priežiūros tikslais ir informacijos apie projektą neskleidimas (5.4 papunktis). Pagal Taisyklių 58 punktą, kai atliekant projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir (ar) projekto naudos ir kokybės vertinimą administruojančiajai institucijai prireikia papildomų specialiųjų žinių tam tikroje srityje tikrinant projekto atitiktį konkrečioms projektų bendriesiems, specialiesiems ir (arba), kai projektai atrenkami konkurso būdu, prioritetiniams projektų atrankos kriterijams, ji gali pasitelkti tinkamos kompetencijos (t. y. turinčius vertinamos srities kvalifikaciją arba ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį toje srityje), nešališkus (<...>) specialistus, turinčius specialiųjų žinių tam tikroje srityje. Ekspertai atrenkami vadovaujantis Ekspertinio vertinimo aprašu.

Ekspertinio vertinimo aprašo 14 punkte nustatyta, kad ekspertai turi būti: nepriekaištingos reputacijos asmenys; turintys reikalingus atestatus ir (arba) licencijas (kai taikoma). Infrastruktūros ekspertai privalo turėti aukštąjį inžinerinį išsilavinimą Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (arba Valstybės įmonės Statybos produkcijos sertifikavimo centro) išduotą kvalifikacijos atestatą, suteikiantį teisę vykdyti statinio techninę priežiūrą arba vadovauti statybos darbams arba vykdyti statinio vykdymo priežiūrą, ar lygiavertį kvalifikaciją pagrindžiantį dokumentą; tinkamos kompetencijos. Eksperto kompetencija nustatoma pagal jo formalią kvalifikaciją studijų ir (ar) mokslo srityje ir (ar) profesinę darbo patirtį, t. y. ekspertas turi turėti: ne žemesnę kaip mokslų daktaro laipsnį arba jam prilygintą išsilavinimą (mokslų daktaro laipsnis turi būti pagal tą mokslų srities kryptį, kurios paraiška / projektas / prašymas vertinamas), arba ne žemesnę kaip mokslų daktaro laipsnį arba jam prilygintą išsilavinimą (mokslų daktaro laipsnis turi būti pagal tą mokslų sritį, kurios paraiška / projektas / prašymas vertinamas) bei ne mažesnę nei 3 metų (MTEP srityje – 5 metų) praktinio darbo patirtį toje mokslų srities kryptyje, kurios paraiška / projektas / prašymas vertinamas, arba ne žemesnę nei magistro laipsnį arba jam prilygintą išsilavinimą (magistro laipsnis turi būti pagal tą mokslų srities kryptį, kurios paraiška / projektas / prašymas vertinamas) bei ne mažesnę nei 3 metų (MTEP srityje – 5 metų) praktinio darbo patirtį toje mokslų srities kryptyje, kurios paraiška / projektas / prašymas vertinamas. Atsižvelgiant į vertinamo projekto tematikos specifiškumą, kompleksiskumą ir kitus aspektus, gali būti pasitelkiami ir kitos kvalifikacijos ir profesinės darbo patirties ekspertai. Pagal nurodyto aprašo 15 punktą ekspertinei veiklai taip pat keliami tokie reikalavimai: profesionalumo ir kompetencijos – ekspertais turi būti atrenkami užduočiai atlikti reikiamos srities išsilavinimą ir (arba) patirtį turintys specialistai, kurių nuomonė būtų argumentuota ir autoritetinga visoms proceso šalims, įskaitant galimą ikiteisminį ar teisminį ginčo nagrinėjimą; efektyvumo – jeigu yra galimybė rinktis iš keleto tos pačios srities ekspertų, pasirenkamas per trumpiausią laiką geriausią paslaugų kokybę galintis(-ys) pasiūlyti ekspertas(-ai); nešališkumo – ne mažiau kaip 1 metus iki ekspertinio vertinimo pradžios nebūti turėjus darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių su projekto pareiškėju ar partneriu ar vykdytoju, taip pat su projekto pareiškėju ar partneriu ar vykdytoju nebūti susijus artimos giminystės ir (ar) svainystės ryšiais (asmenimis, susijusiais artimos giminystės ir (ar) svainystės ryšiais, laikomi sutuoktinis, jų vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), seneliai, vaikaičiai, taip pat eksperto ir jo sutuoktinio broliai (įbroliai), seserys (įsėsės) ir šių brolių (įbrolių) bei seserų (įsėserių) sutuoktiniai, taip pat asmenys, įregistravę partnerystę įstatymų nustatyta tvarka, taip pat ne mažiau kaip 5 metus jis nebūtų leidęs mokslinių publikacijų kartu su paraiškoje, projekto dokumentuose nurodytais tyrėjais). Ekspertinio vertinimo aprašo 5 punkte nurodyta, kad jei projekte numatyta vykdyti/vykdoma MTEP ar inovacinė veikla, nustatant ekspertų skaičių, vadovaujamosi

Metodika; sudėtingiems klausimams ir (arba) klausimams, kurie reikalauja skirtingų sričių ekspertinių žinių, gali būti organizuojama / sudaroma ekspertų grupė (22 punktas).

Pagal Vykdomos eksperimentinės plėtros vertinimo metodikos, partvirtintos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2019-07-08 įsakymu Nr. 4-409 (toliau – Metodika) 4 punktą, įgyvendinanti institucija, gavusi paraišką finansuoti arba prašymą įvertinti taikomųjų mokslinių tyrimų (TMT), eksperimentinės plėtros (EP) ir (arba) inovacijų projektą, pasitelkia ekspertus arba vertintojus įvertinti, ar įgyvendinamo, planuojamo įgyvendinti arba įgyvendinto projekto veiklos atitinka TMT, EP ir (arba) inovacijoms keliamus reikalavimus. Atsižvelgdama į projektų sudėtingumą, prašomo finansavimo sumą, pobūdį, specialiųjų žinių ir kompetencijų poreikį, įgyvendinančioji institucija gali pasitelkti: projektams, kurių vertė yra iki 999 999,99 Eur ir reikalauja specialiųjų žinių ir kompetencijų turėjimo, vertinti iki 3 ekspertų (5.1 papunktis); projektams, kurių vertė yra lygi arba viršija 1 000 000 Eur, vertinti – iki 5 ekspertų (5.2 papunktis); projektams, kurių vertė yra iki 100 000 Eur ir nereikalauja specialiųjų žinių ir kompetencijų turėjimo, vertinti – iki 3 vertintojų (5.3 papunktis); projektams, kurių vertė yra iki 5 000 Eur ir nereikalauja specialiųjų žinių ir kompetencijų turėjimo, vertinti – 1 vertintoją (5.4 papunktis).

Aukščiau nurodytu teisiniu reglamentavimu nustatyta, kad administruojančios institucijos pasitelkiamiems specialiųjų žinių turintiems kompetentingiems specialistams (ekspertams) keliami konkretūs išsilavinimo (kvalifikacijos) reikalavimai. Be to, kuomet projekte numatyta vykdyti MTEP veikla, nustatant ekspertų skaičių, turi būti vadovaujamasi Metodika, kurioje, kaip paminėta aukščiau, privalomas pasitelkti ekspertų skaičius nėra numatytas, tik numatyta dispozicijos teisė Agentūrai ekspertų skaičių pasirinkti atsižvelgiant į projekto finansinę vertę, sudėtingumą ir specialiųjų žinių poreikį. Kaip nustatyta šio ginčo byloje, Agentūra pareiškėjo PIP, jo priedo Verslo plano bei teiktų atsakymų į paklausimus vertinimui pasitelkė du ekspertus.

Komisija, susipažinusi su atsakovės į bylą pateiktais duomenimis, pažymi, kad Agentūros vienas iš pasitelktų ekspertų yra informatikos inžinerijos mokslų daktaras, taip pat turi informatikos magistro laipsnį. Iš gyvenimo aprašymo matyti, kad ekspertas 2007-09-01 – 2018-09-01 buvo mokslo darbuotojas; tyrimų sritys: duomenų tyryba; duomenų analizė; daugiamačių duomenų vizualizavimas; lygiagretūs skaičiavimai; dirbtiniai neuroniniai tinklai; sprendimų priėmimas; Big Data; saityno paslaugos; debesų kompiuterija; nuo 2018-09-01 - vyresnysis mokslo darbuotojas, kurio tyrimų sritys: duomenų tyryba; dirbtinis intelektas; duomenų analizė; daugiamačių duomenų vizualizavimas; lygiagretūs skaičiavimai; dirbtiniai neuroniniai tinklai; sprendimų priėmimas; didieji duomenys; kompiuterija; parašė visą eilę mokslinių publikacijų, dalyvavo ne viename moksliniame projekte (2 t., b. l. 120-124). Kitas Agentūros pasitelktas ekspertas yra profesorius, projekto vadovas, vyriausiasis mokslo darbuotojas, kurio mokslinė tyrimų sritis susijusi su medicininių ir kitų multimodalinių signal apdorojimo tyrimais taikant dirbtinio intelekto metodus; Kauno technologijos universitete Informatikos fakultete vadovauja 5 doktorantams (vykdo studijas), užsienio universiteto kviestinis profesorius, daugiau nei 20 metų užsiimantis ekspertine veikla, parašęs daugybę straipsnių bei dalyvavęs ne viename projekte informatikos mokslų srityje (2 t., b. l. 98-119).

Taigi abiejų ekspertų pateikti gyvenimo aprašymai patvirtina, kad jie turi reikiamos srities (informatikos ir informatikos inžinerijos) išsilavinimą, praktinio bei mokslinio darbo patirtis. Agentūra atsiliepime patvirtino, kad pareiškėjo projektas buvo vertinamas visapusiškai, ne tik informatikos inžinerijos kryptyje, bet ir šiam projektui nemažiau svarbioje informatikos kryptyje. Akivaizdu, jog byloje nagrinėjamu atveju vertinimą atliko tinkamos ir aukštos kompetencijos ekspertai, kurie turi ilgametę darbo patirtį informatikos ir informatikos inžinerijos vystymo kryptyje, bet ir jų taikymo įvairiose srityse. Minėtų ekspertų vertinimu, kurių pagrindu priimtas Sprendimas, Komisijai nėra pagrindo abejoti dėl jų išsilavinimo ir patirties.

Pareiškėjas į bylą papildomai pateikė 2024-10-16 eksperto išvadą dėl pareiškėjo ir jo Partnerio PIP atitikties Frascati vadove numatytiems MTEP veiklos kriterijams (3 t., b. l. 63-73). Iš jos matyti, kad išvadą surašė prof. T. K.. Iš minėto asmens gyvenimo aprašymo matyti, kad T. K. šiuo metu yra Vytauto Didžiojo universiteto Informatikos fakulteto dekanas, dirbtinio intelekto ir kalbos taikymų specialistas; kvalifikacinis laipsnis yra profesorius (2013 m.), 2006 metais informatikos mokslų daktaro laipsnį įgijęs Twente universitete, 1998 metais įgijo taikomosios informatikos magistro laipsnį Vytauto Didžiojo universitete, 1996 metais įgijo taikomosios informatikos bakalauro laipsnį Vytauto Didžiojo

universitete (gyvenimo aprašymas; 3 t., b. l. 89-99). Pareiškėjo pasitelktas ekspertas pateikė išvadas, kad pareiškėjo projektas atitinka visus Frascati vadove numatytus MTEP kriterijus, todėl tikslinga projektą gražinti į vertinimo stadiją ir vertinti teigiamai; Agentūros vertinimo dokumentas nėra išsamus.

Pažymėtina, kad Komisijai byloje nenustačius jokių aplinkybių, sudarančių pagrindą manyti, jog atsakovės pasitelktų ekspertų kvalifikacija nebuvo pakankama pareiškėjo PĮP ir jo priedo Verslo plano vertinimui atlikti, atitinkamai, pareiškėjos pasitelkto eksperto 2024-10-14 išvada bei jame esančios rekomendacijos savaime nepaneigia Agentūros pasitelktų ekspertų, apie kurių tinkamumą jau pasisakyta šiame sprendime, išvadų ir nekelia abejonių dėl šių ekspertų kompetencijos.

Įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes, Komisija neturi pagrindo abejoti PĮP vertinimui Agentūros pasitelktų ekspertų kvalifikacija ir patirtimi, objektyvumu bei nešališkumu, jų kompetencija įvertinti atitiktį MTEP, o pareiškėjo skunde išdėstytus teiginius laiko nepagrįstais, nepaneigiančiais Agentūros ekspertinio vertinimo metu padarytų bei Sprendime išdėstytų išvadų.

Pareiškėja papildomai teiktu paaiškinimu argumentuoja, jog Agentūros pasitelkti ekspertai Išvados lapuose atsakydami į 4 klausimą „Ar pareiškėjas teisingai nurodo visų ketinamų projekte sukurti produktų naujumo lygius?“, pateikė skirtingas išvadas: vienas ekspertas nurodė, kad inovacija bus nauja ją sukūrusiam subjektui, kitas ekspertas pažymėjo, kad kuriama inovacija bus nauja rinkoje. Kadangi Agentūros pasitelktų ekspertų nuomonės išsiskyrė, Agentūra turėjo pasitelkti trečią ekspertą.

Iš išvados lapuose esančio 4 klausimo matyti, kad iš tiesų ekspertai ties šiuo klausimu pažymėjo skirtingai, tačiau abu ekspertai į klausimą „Ar pareiškėjas teisingai nurodo visų ketinamų projekte sukurti produktų naujumo lygius“ pažymėjo atsakymą „Ne“. Ties šiuo klausimu vienas iš ekspertų nurodė, jog „vertinant esamus rinkoje produktus, akivaizdu, kad projekto idėja nėra unikali, egzistuoja ganėtinai panašių alternatyvų <...> tad sukurtas produktas iš esmės nebūtų rinkos inovacija“ (3 t., b. l. 17-18). Kitas ekspertas išvados lape ties 4 klausimu nurodė, jog „Remiantis Verslo plane pateikta informacija, darytina išvada, kad šiuo metu rinkoje jau yra panašaus ir (arba) artimo funkcionalumo produktai ir (arba) sprendimai, kurie apima planuojamų sukurti produktų atskiras funkcijas <...> Verslo plane nėra pagrįsta, kuo kuriamas produktas iš esmės skirsis nuo rinkoje esančių“ (3 t., b. l. 43-45). Taigi, galima pagrįstai teigti, kad tiek vienas, tiek kitas ekspertas iš esmės padarė vienodą išvadą, pasisakydami dėl produkto naujumo. Todėl pareiškėjo teiginys, jog ekspertų nuomonės išsiskyrė laikytinas nepagrįstas, juolab, kad abiejų ekspertų galutinės išvados sutampa dėl rekomendacijos pareiškėjo projekto nefinansuoti (3 t., b. l. 20, 47). Atitinkamai, pagrindo Agentūrai pasitelkti trečią ekspertą, kaip kad teigia pareiškėjas, nebuvo.

Tiek iš Sprendimo, tiek iš Agentūros atsiliepime papildomai pateiktų argumentų, kuriais atsikertama į pareiškėjo skundo Komisijai teiginius, matyti, jog ekspertai PĮP ir Verslo planą vertino pagal Frascati vadove nurodytus kriterijus, analizavo Verslo planą ir papildomai pateiktus pareiškėjos argumentus, nagrinėjo internete viešai paskelbtą informaciją ir padarė pakankamai išsamias ir pagrįstas išvadas, jog pareiškėjo veikla neatitinka naujumo ir kūrybiškumo kriterijų. Agentūra įvertino, jog Verslo plano santraukoje nurodytas projekto tikslas – „sukurti dirbtinio intelekto (DI) pagrindu veikiančią informacinių technologijų sistemą, kuri kauptų ir apdorotų duomenis (angl. Big Data) apie orlaivių medžiagų ir atsarginių dalių rinką. Ši platforma apdorotų užklausas ir automatiškai teiktų informaciją pirkimui specialistams ar brokeriams, oro linijoms ar kitiems rinkos žaidėjams“ - nėra nauja ir originali koncepcija, nes rinkoje jau esama sistemų, kurios naudoja dirbtinį intelektą būtent aviacijos detalių pirkimams ir veikia savitarnos principu ir, kaip nurodo gamintojas, teikia visapusišką aprūpinimo, viešųjų pirkimų ir užsakymų stebėjimo paslaugą. Taip pat Sprendime išsamiai bei detalai aptartos visos keturios Verslo plane iškeltos mokslinės problemos bei septynios technologinės problemos, pagrindžiant, kodėl jos nelaikytinos MTEP, išanalizuoti pareiškėjo teikti atsakymai į Agentūros paklausimus. Konstatuota, kad pareiškėjo Verslo plane numatytos veiklos ir suplanuoti darbai yra inžinerinio pobūdžio ir susiję su programavimu, sistemų integracija, duomenų bazėmis ir pan. Tokie neapibrėžtumai būdingi standartiniams programavimo ar inžineriniams projektams ir nelaikomi MTEP veikla (Frascati vadovo 2.22, 2.114 punktai). Sudėtingumas ir neigiamų rezultatų gavimo galimybė nėra pakankamas pagrindas priskirti veiklą MTEP, jeigu ja nėra siekiama išspręsti konkrečią mokslinę ir/arba technologinę problemą, kurios sprendimui reikia sukurti naujų žinių. Tam, kad veikla būtų priskirta MTEP, pareiškėjas turi pagrįsti, kad sprendžiamos problemos reikalauja naujų žinių kūrimo, nes esamos žinios nėra viešai prieinamos ar netaikytos

atitinkamame sektoriuje. To pareiškėjas nepagrindė nei kartu su PĮP teiktuose dokumentuose, nei atsakymuose Agentūrai, to nepadarė ir skunde Komisijai.

Dėl pareiškėjo skundo argumento, kad MTEP veiklų kūrybiškumą indikuoja MTEP personalo ir taikomų tyrimų metodų simbiozė, tuo tarpu vertinant PĮP priede Verslo plane aptartas MTEP veiklas tyrėjų personalas apskritai nebuvo vertintas, tokių argumentų Sprendime nėra (pareiškėjos pasitelkto eksperto 2024-10-16 išvadoje taip pat nurodyta, kad „tyrėjų komandos kompetencija Vertinimo dokumente visiškai neminima“), metodai ir hipotezės įvertintos netinkamai. Komisija negali sutikti su šiuo skundo argumentu, nes Sprendime aiškiai ir pakankamai išsamiai yra aptarta pareiškėjo suplanuota projekto įgyvendinimo komanda, iš kurios, Agentūros vertinimu, tik kelių projekto partnerio darbuotojų, patirtis atitinka minimalią būtiną kvalifikaciją: „įvertinus kaip Verslo plano 4.2. dalyje suformuluotos atsakomybių sritys ir minimalūs kvalifikacijai keliami reikalavimai bei kokia informacija nurodyta partnerio darbuotojų gyvenimo aprašymuose, vertinama, kad visi projekto darbuotojai gali būti priskiriami prie „techninių darbuotojų“ arba prie didelės techninės patirties turinčių ir tinkamai parengtų techninių darbuotojų“.

Komisija pažymi, jog, kaip minėta aukščiau, PĮP vertinimas, ar pareiškėjo planuojama veikla atitinka MTEP kriterijus, yra mokslinių-specialiųjų žinių sritis, kurių iš esmės Komisijai vertinti nesuteikia teisės aktai. Be to, Komisija neatlieka PĮP atitikties MTEP kriterijams vertinimo iš esmės, tokį vertinimą įgalinta atlikti Agentūra. Komisija nagrinėja tik procedūrinius klausimus dėl PĮP vertinimo, t. y. ar vertinant PĮP buvo užtikrinta objektyvi ir teisėta vertinimo procedūra, ar PĮP vertino kvalifikuotas ekspertas ir, ar Sprendime nurodyti argumentai, kurie išdėstyti lentelėje „Argumentai dėl sprendimo atmesti PĮP“ (vertinant šiuos argumentus, kaip neatsiejamą motyvuojamą skundžiamo sprendimo dalį) yra grindžiami Frascati vadove apibrėžtais kriterijais.

Komisija akcentuoja, jog pareiškėjas nepaneigė Agentūros Sprendime padarytų išvadų, kad PĮP suplanuotos veiklos neatitinka dviejų iš penkių Frascati vadove nurodytų kriterijų. Agentūra pagrįstai sprendė, jog projektu nesiekiami naujų sprendinių ir veiklos nėra grindžiamos originaliomis idėjomis ir hipotezėmis. Atsakovė atliko išsamų pareiškėjo PĮP ir jo priedo Verslo plano vertinimą, nuosekliai pritaikė teisės aktų, reglamentuojančių projektų finansavimo sąlygas, nuostatas. Sprendime buvo aiškiai išdėstytos faktinės aplinkybės, jos susietos su taikomomis teisės normomis, atsakovė išsamiai išnagrinėjo paraiškos aplinkybes. Komisijos vertinimu, atliekant PĮP ekspertinį vertinimą, buvo surinkti aktualūs duomenys ir įrodymai, kurie buvo išsamiai aptarti ir Sprendime. Procedūrinių vertinimo pažeidimų nenustatyta. Agentūra priėmė teisėtą Sprendimą, kurio naikinti nėra teisinio ir faktinio pagrindo. Atsižvelgiant į tai, atmestinas ir pareiškėjo skundo reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti pakartotinį PĮP vertinimą. Kartu pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra pasisakęs, kad įpareigojimas motyvuoti teismo sprendimą (nutartį) nereiškia įpareigojimo teismui (šiuo atveju Komisijai) atsakyti į kiekvieną proceso dalyvių argumentą ar bylos nagrinėjimo metu iškeltą klausimą (2006-06-08 nutartis administracinėje byloje Nr. P403-289/2006).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo Inc „(duomenys neskelbtini)“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas
Komisijos nariai

Žydrūnas Plytnikas
Eglė Bilevičiūtė
Vytautas Kurpuvasas